

නිකුත් කළේ ආර්ථික පර්යේෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

දිනය 2021 අප්‍රේල් මස 30වන දින

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව 2020 වසර සඳහා වන සිය වාර්ෂික වාර්තාව නිකුත් කරයි

1949 අංක 58 දරන මුදල් නීති පනතේ 35වන වගන්තියට අනුව, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලයේ 71වැනි වාර්ෂික වාර්තාව මහ බැංකු අධිපති, දේශමාන්‍ය මහාචාර්ය ඩබ්ලිව්. ඩී. ලක්ෂ්මන් මහතා විසින් ගරු අග්‍රාමාත්‍ය සහ මුදල් අමාත්‍ය, මහින්ද රාජපක්ෂ මැතිතුමා වෙත පිළිගන්වන ලදී.

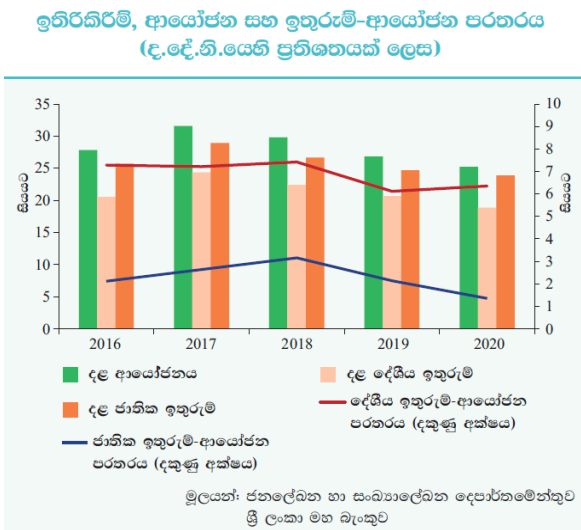
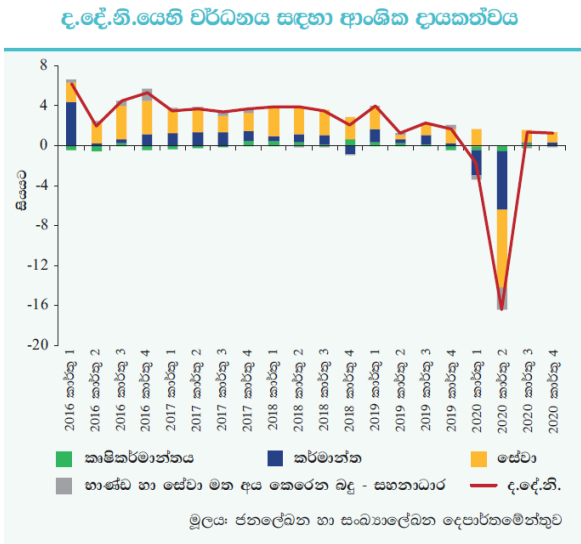
(ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අධිපති දේශමාන්‍ය මහාචාර්ය ඩබ්ලිව්. ඩී. ලක්ෂ්මන් මහතා විසින් 2020 වසර සඳහා වූ වාර්ෂික වාර්තාව ගරු අග්‍රාමාත්‍ය සහ මුදල් අමාත්‍ය, මහින්ද රාජපක්ෂ මැතිතුමා වෙත පිළිගැන්වීම. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ නියෝජ්‍ය අධිපති කේ. එම්. එම්. සිරිවර්ධන මහතා සහ ආර්ථික පර්යේෂණ අධ්‍යක්ෂ ආචාර්ය වන්දනාත් අමරසේකර මහතා ද මෙම අවස්ථාවට සහභාගී වූහ.)

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ වාර්ෂික වාර්තාවෙන් පිළිබිඹු වන පරිදි 2020 වසරේ ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය පිළිබඳ සාරාංශයක් පහත දැක්වේ.

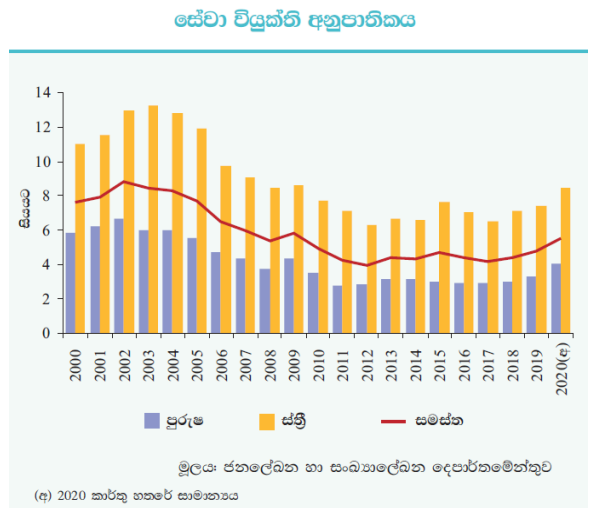
2020 වසරේ සාර්ව ආර්ථික ප්‍රවණතා සම්පිණ්ඩනය

රජය සහ මහ බැංකුව විසින් සිදු කරන ලද සුවිශේෂී ප්‍රතිපත්තිමය මැදිහත්වීම් තුළින්, 2020 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය සංකීර්ණ අභියෝගයන්ට කාර්යක්ෂම ලෙස මුහුණ දුන්නේය. කොවිඩ්-19 වසංගතයෙන් පැන නැගුණු ගැටලු හේතුවෙන් සමාජ ආර්ථික බලපෑම් ඇති වීම සහ, එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස කුටුම්භ ඒකක හා ව්‍යාපාර වෙත වූ බලපෑම අවම කිරීම සඳහා මෙම ප්‍රතිපත්තිමය මැදිහත්වීම් අත්‍යවශ්‍ය විය. එසේම, ආර්ථිකය තුළ විශ්වාසනීයත්වය තහවුරු කිරීමටත්, එමගින් සාර්ව ආර්ථික හා මූල්‍ය පද්ධති ස්ථායීතාව මත ඇති කෙරෙන දැඩි පීඩනය වළක්වාලීමටත් එවැනි මැදිහත්වීම් අවශ්‍ය විය.

වසංගතය හේතුවෙන් ගෝලීය ආර්ථිකයෙහි ඇති වූ පසුබෑම හා සමගාමීව, නිදහසින් පසු ශ්‍රී ලංකාවේ විශාලතම ආර්ථික අවපාතය වාර්තා කරමින්, 2020 වසරේ දී ආර්ථිකය මූර්ත වශයෙන් සියයට 3.6කින් සංකෝචනය විය. කොවිඩ්-19 ව්‍යාප්තිය වැළැක්වීමේ අරමුණ ඇතිව දේශීය හා ගෝලීය වශයෙන් පැනවූ සංවරණ සීමා සහ අනෙකුත් ක්‍රියාමාර්ග හේතුවෙන් ආර්ථිකයේ සෑම අංශයකම මූර්ත ආර්ථික කටයුතුවලට බාධා එල්ල විය. ඉදිකිරීම් සහ නිෂ්පාදන ක්‍රියාකාරකම් සැලකිය යුතු ලෙස පසුබෑමකට ලක් වීම හේතුවෙන් වසර තුළ දී කර්මාන්ත අංශයේ ක්‍රියාකාරකම්වල තියුණු පහළ යෑමක් දක්නට ලැබුණි. වසංගතය හේතුවෙන් ප්‍රවාහන, වෙනත් පෞද්ගලික සේවා සහ නවාතැන් හා ආහාරපාන සැපයීමේ සේවාවල සිදු වූ පහළ යෑමත් සමඟ සේවා අංශයෙහි ක්‍රියාකාරකම්වල ද සැලකිය යුතු සංකෝචනයක් වාර්තා විය. කාලෝචිත ප්‍රතිපත්ති තුළින් ලද සහාය සහ හිතකර කාලගුණික තත්ත්වයන්හි ධනාත්මක බලපෑම ඉක්මවා වසංගතයෙහි බලපෑම ඉස්මතු වීම හේතුවෙන් කෘෂිකාර්මික අංශය ද වසර තුළ දී සංකෝචනය විය. ආයෝජක අපේක්ෂා මන්දගාමී වීම පිළිබිඹු කරමින්, 2020 වසරේ දී ආයෝජන වියදම් සංකෝචනය වූ අතර, පරිභෝජන වියදමෙහි සුළු වර්ධනයක් දක්නට ලැබුණි. ජාතික ඉතුරුම්වල පහළ යෑම ඉක්මවා ආයෝජන වියදම අඩු වීමෙහි ප්‍රතිඵලයක්

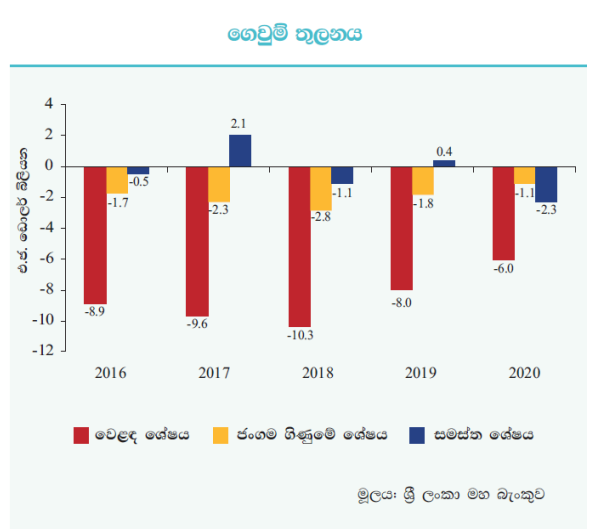

ලෙස 2020 වසරේ දී ඉතුරුම්-ආයෝජන පරතරය අඩු විය. මේ අතර, වසංගතය හේතුවෙන් ඇති වූ අවිනිශ්චිතතා මධ්‍යයේ, ශ්‍රම බලකා සහභාගිත්ව අනුපාතය පහත වැටුණු අතර, 2009 වසරින් පසුව ප්‍රථම වරට සේවා වියුක්ති අනුපාතිකය සියයට 5 ඉක්මවීය. පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය (ද.දේ.නි.) පහළ යෑමේ සහ එ.ජ. ඩොලරයට සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලංකා රුපියල අවප්‍රමාණය වීමේ ඒකාබද්ධ බලපෑම පිළිබිඹු කරමින්, ඒක පුද්ගල දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය පෙර වසරේ වාර්තා වූ එ.ජ. ඩොලර් 3,852 සිට 2020

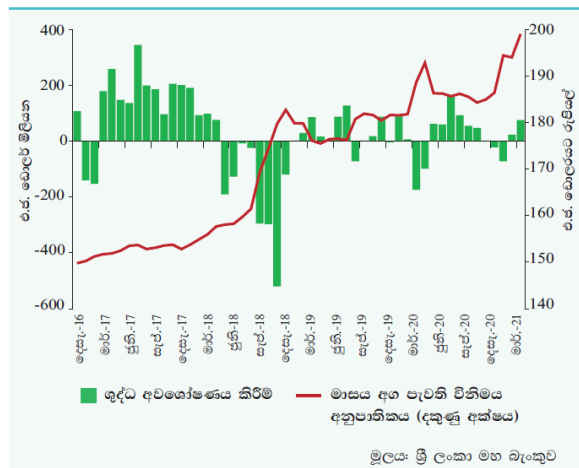
වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් 3,682ක් දක්වා පහළ ගියේය. සමස්ත ආර්ථිකයේ ප්‍රමාණය, 2019 වසරේ එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 84.0ක සිට 2020 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 80.7ක් දක්වා පහළ යෑමට ද වසංගතය හේතු විය. සමස්තයක් ලෙස ආර්ථිකය සංකෝචනය වූව ද, රාජ්‍ය මූල්‍ය හා මුදල් ප්‍රතිපත්ති යන දෙ අංශයම තුළින් ක්‍රියාවට නැංවූ වර්ධනානුප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ගවලට ප්‍රතිචාර දක්වමින්, 2020 වසරේ දෙවන භාගයේ දී ආර්ථිකය ශක්තිමත් ලෙස යථා තත්ත්වයට පත්වීමේ සලකුණු පෙන්නුම් කළේය.

රජය සහ මහ බැංකුව විසින් ගනු ලැබූ කාලීන ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ගවල සහාය ඇතිව, විදේශීය අංශය 2020 වසර තුළ දී මුහුණ දීමට සිදු වූ ප්‍රබල බාධකයන්ට එරෙහිව ක්‍රියාත්මක විය. ශ්‍රී ලාංකීය අපනයනකරුවන්ගේ අවදානම්වලට මුහුණ දීමේ හැකියාව පිළිබිඹු කරමින්, සංචරණ සීමා පැනවීම සහ සමාජ ආර්ථික කටයුතු සීමා කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග හේතුවෙන් අඩු වූ වෙළඳ භාණ්ඩ අපනයන කඩිනමින් යථා තත්ත්වයට පත්විය. ඒ අනුව, කෙටි කාලපරිච්ඡේදයක් තුළ දී අපනයන ඉපයීම් වසංගතයට පෙර පැවති මට්ටමට නැවත ළඟා විය. අත්‍යවශ්‍ය නොවන භාණ්ඩ ආනයන සීමා කිරීමට ගනු ලැබූ ක්‍රියාමාර්ග සහ ලෝක වෙළඳපොළෙහි ඛනිජ තෙල් මිල ගණන් සැලකිය යුතු ලෙස අඩු මට්ටමක පැවතීම, 2020 වසරේ ආනයන වියදම පහළ යෑම සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වූ අතර, එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස වෙළඳ හිඟය සැලකිය යුතු ලෙස අඩු විය. ගෝලීය වශයෙන් සංචරණ සීමා පැනවීම හේතුවෙන් සංචාරක ක්ෂේත්‍රය දැඩි බලපෑමකට ලක්විය. වසංගතය මධ්‍යයේ වැඩි කිරීම සම්බන්ධයෙන් නිර්මාණය වූ නව්‍ය වාතාවරණයේ සහාය ලබමින්, තොරතුරු තාක්ෂණ හා ව්‍යාපාර ක්‍රියාවලි බාහිර මූලාශ්‍ර වෙත පැවරීම (IT/BPO) යන අංශයට අදාළ සේවා වෙළඳාම මත විදේශ විනිමය ඉපයීම් සැලකිය යුතු වර්ධනයක් වාර්තා කළේය. වසංගතය ආරම්භ වීමත් සමඟ විදේශ සේවා නියුක්තිකයින්ගේ ප්‍රේෂණවල පහළ යෑමක් දක්නට ලැබුණ ද, 2020 වසර තුළ දී ප්‍රේෂණ ලැබීම් සැලකිය යුතු ලෙස යථා තත්ත්වයට පත්

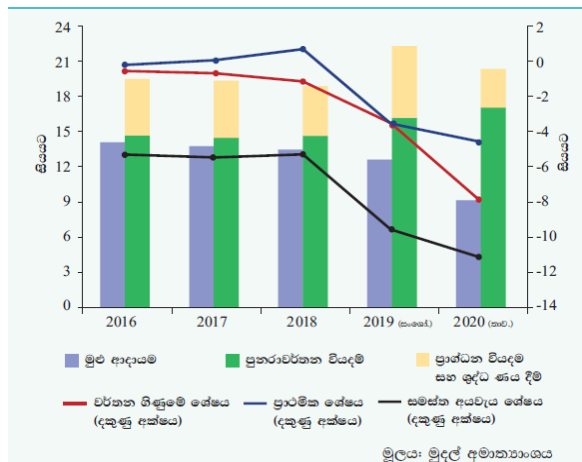
විය. මෙම වර්ධනයන් සහ ප්‍රතිපත්ති ගැලපීම් සමඟ, විදේශීය ජංගම ගිණුමේ හිඟය ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2019 වසරේ වාර්තා වූ සියයට 2.2 සිට 2020 වසරේ දී සියයට 1.3ක් දක්වා අඩු විය. මේ අතර, ගෝලීය අවිනිශ්චිතතා ඉහළ යෑම සහ විදේශීය සෘජු ආයෝජන හා විවිධ ආයෝජන සම්බන්ධයෙන් ආයෝජකයින් අනුගමනය කළ ආරක්ෂාකාරී ප්‍රවේශය හේතුවෙන් මූල්‍ය ගිණුම වෙත වූ ලැබීම් අඩු විය. 2020 මාර්තු-අප්‍රේල් කාලය තුළ හා 2020 වසර අවසාන කාලයේ දී පීඩනයක් පැවතිය ද, සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ඔස්සේ විනිමය අනුපාතිකයෙහි සැලකිය යුතු විචලනා වළක්වා ගැනුණු අතර, 2020 වසර තුළ දී එ.ජ. ඩොලරයට සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලංකා රුපියලෙහි අවප්‍රමාණය වීම සියයට 2.6කට සීමා විය. සමස්තයක් ලෙස, 2020 වසර තුළ දී මහ බැංකුව විසින් දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළෙන් ශුද්ධ පදනම මත විදේශ විනිමය අවශෝෂණය කළ අතර, 2020 වසර අවසානයේ දී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 5.7ක් වූ දළ නිල සංචිත ප්‍රමාණය මාස 4.2ක ආනයන සඳහා ප්‍රමාණවත් විය.

විනිමය අනුපාතිකය හා දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ තුළ මහ බැංකුවේ මැදිහත්වීම

2020 වසර ආරම්භ වන විට රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය මගින් මන්දගාමීව පැවති ආර්ථිකයට සහාය සැපයීම කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කර තිබිණි. කෙසේ වෙතත්, වසංගතයේ බලපෑම හේතුවෙන් 2020 වසර තුළ දී රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු සැලකිය යුතු අභියෝගයන්ට මුහුණ දීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ආදායම් රැස් කිරීම අපේක්ෂිත මට්ටමට වඩා පහළ මට්ටමක පැවති අතර, පුනරාවර්තන වියදම් ඉහළ ගියේය. වසංගතය හේතුවෙන් ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් මත ඇති වූ බලපෑම මෙන්ම, සීමිත රාජ්‍ය මූල්‍ය අවකාශය හේතුවෙන් ප්‍රාග්ධන වියදම අඩු විය. රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු මත වූ දැඩි පීඩනය පිළිබිඹු කරමින්, 2020 වසරේ දී වර්තන ගිණුමේ හා ප්‍රාථමික ශේෂයන්හි හිඟයයන් ඉහළ යෑමත්, සමස්ත අයවැය හිඟය ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 11.1ක් ලෙස වාර්තා වීමත් සමඟ සමස්ත රාජ්‍ය මූල්‍ය කාර්යසාධනය අපේක්ෂා කළ මට්ටමට වඩා දුර්වල විය. ස්වෛරීත්ව ණය ශ්‍රේණිගත කිරීමේ ආයතන විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ ණය ශ්‍රේණිය පහත හෙළීම සහ අභිතකර ගෝලීය මූල්‍ය වෙළඳපොළ තත්ත්වයන් මධ්‍යයේ විදේශීය මූල්‍යනය සඳහා වූ සීමිත ප්‍රවේශය හේතුවෙන් රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශය මත වූ පීඩනය දැඩි විය. විදේශීය මූල්‍යවලින් අරමුදල් ලබාගැනීම සඳහා වන සීමිත ප්‍රවේශය සහ මැදි කාලීනව විදේශීය මූල්‍ය මගින් කෙරෙන මූල්‍යනය අවම කිරීම සඳහා වූ රජයේ ප්‍රකාශිත මූල්‍යන උපායමාර්ගය පිළිබිඹු කරමින්, 2020 වසර තුළ දී අයවැය හිඟය දේශීය මූල්‍ය තුළින් මූල්‍යනය කෙරිණි. අයවැය

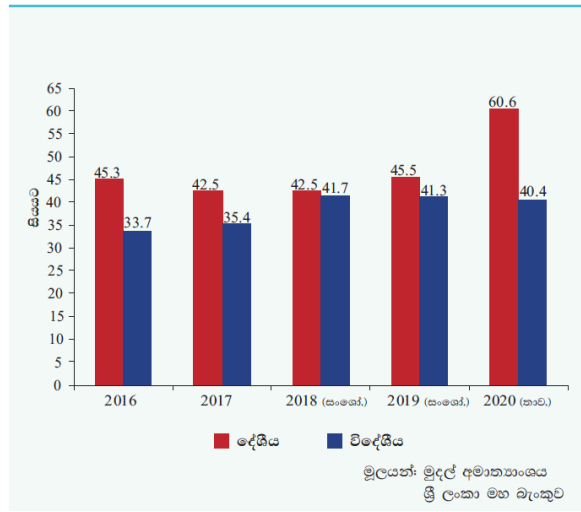
රාජ්‍ය මූල්‍ය කාර්යසාධනයෙහි සාරාංශය (ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස)

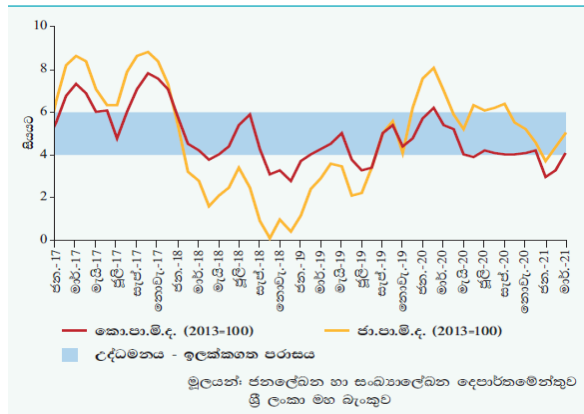
හිඟය ඉහළ යෑම සහ එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මූල්‍යන අවශ්‍යතා ඉහළ යෑම මෙන්ම, ද.දේ.නි.ය සංකෝචනය වීම තුළින් මධ්‍යම රජයේ ණය සමස්තය ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2019 වසර අවසානයේ පැවති සියයට 86.8 සිට 2020 වසර අවසානය වන විට සියයට 101.0ක් දක්වා ඉහළ ගියේය. කෙසේ වෙතත්, මධ්‍යම රජයේ සමස්ත නොපිය වූ ණය ප්‍රමාණයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස නොපිය වූ විදේශීය ණය සමස්තය 2019 වසර අවසානයේ වාර්තා වූ සියයට 47.6 සිට 2020 වසර අවසානයේ දී සියයට 40.0ක් දක්වා සැලකිය යුතු ලෙස අඩු විය. අනිත්කර වෙළඳපොළ සමපේක්ෂණයන් මධ්‍යයේ වුව ද, රජය, සිය ණය සේවාකරණය සම්බන්ධයෙන් මෙතෙක් පවත්වා ගන්නා ලද නොබිඳුණු වාර්තාව අඛණ්ඩව පවත්වා ගැනීමට කටයුතු කළේය. සීමිත රාජ්‍ය මූල්‍ය අවකාශයක් තුළ වුව ද, මහ බැංකුවෙහි සහ බැංකු අංශයෙහි මූල්‍ය සහයෝගය ඇතිව, වසංගතයෙන් බලපෑමට ලක් වූ ව්‍යාපාර හා පුද්ගලයින් හට සහන සැලසීම සඳහා රජය අඛණ්ඩව කටයුතු කළේය.

මේ අතර, අඩු උද්ධමන පීඩන මෙන්ම මනාව පාලනය වූ උද්ධමන අපේක්ෂා මගින් 2020 වසර තුළ දී සිය මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය සැලකිය යුතු ලෙස ලිහිල් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය අවකාශය මහ බැංකුව වෙත ලැබිණි. ව්‍යාපාර හා පුද්ගලයන්ගේ අරමුදල් පිරිවැය අඩු කිරීම, මුදල් වෙළඳපොළ තුළ ප්‍රමාණවත් ද්‍රවශීලතාවක් පැවතීම තහවුරු කිරීම සහ වසංගතය මගින් නිර්මාණය කරන ලද අභියෝගාත්මක තත්ත්වයන් යටතේ මූල්‍ය පද්ධතියේ සුමට ක්‍රියාකාරිත්වයක් තහවුරු කිරීම මෙම ක්‍රියාමාර්ගවල අරමුණු විය. ප්‍රධාන ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික ඉතිහාසයේ වූ අවම මට්ටම් දක්වා පදනම් අංක 250කින් අඩු කිරීම සහ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු වෙනැති රුපියල් තැන්පතු වගකීම් සඳහා අදාළ ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය පදනම් අංක 300කින් පහත දැමීම මෙන්ම, බැංකු අනුපාතිකය පදනම් අංක 650කින් අඩු කිරීම තුළින් මහ බැංකුව විසින් 2020

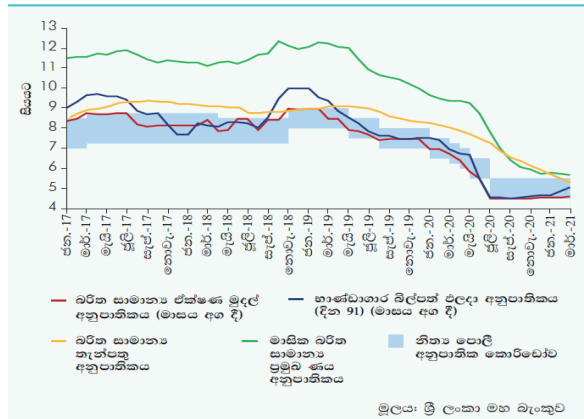
මධ්‍යම රජයේ ණය
(ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස)

මතුපිට උද්ධමනය (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය)

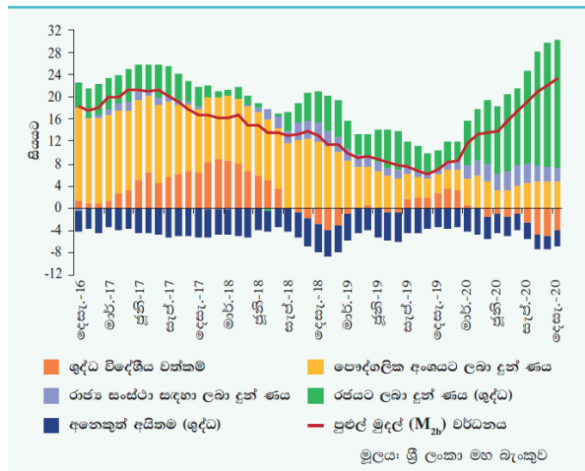

නිත්‍ය පොලී අනුපාතික කොරිඩෝව සහ තෝරාගත් වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික

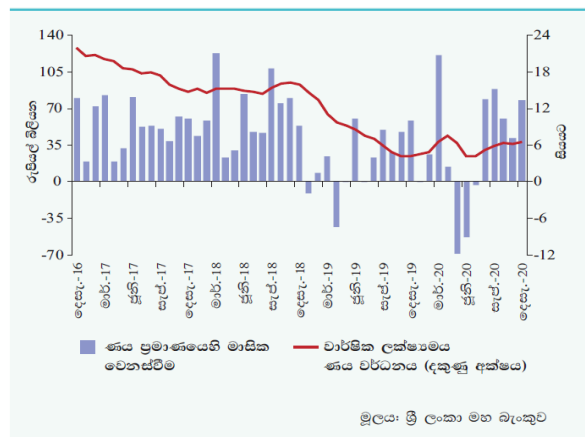

වසර තුළ දී අතිශයින්ම ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්තියක් ක්‍රියාවට නංවන ලදී. මීට අමතරව, වසංගතයෙන් පීඩාවට පත් වූ ව්‍යාපාර සඳහා කාරක ප්‍රාග්ධනය සැපයීම ඉලක්ක කරගනිමින් මහ බැංකුව විසින් සහනදායී ණය යෝජනා ක්‍රම හඳුන්වා දෙනු ලැබීය. තවද, තෝරා ගත් මූල්‍ය උපකරණවලට අදාළ ණය අනුපාතික පහළ යෑම වේගවත් කිරීම සඳහා මහ බැංකුව විසින් සෘජු ක්‍රියාමාර්ග මෙන්ම ශීඝ්‍ර ප්‍රයෝග ද යොදා ගන්නා ලදී. ඒ අනුව, 2020 වසරේ දෙවන භාගයේ සිට පෞද්ගලික අංශයට සපයන ලද ණය යථා තත්ත්වයට පත්වීම ආරම්භ විය. මේ අතර, මහ බැංකුව සහ බැංකු අංශය විසින් වසංගතය මධ්‍යයේ අවහිරතාවකින් තොරව රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු පවත්වා ගෙන යෑම සඳහා අවශ්‍ය මූල්‍යන පහසුකම් සපයන ලදී. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, අනෙකුත් අංශ සඳහා වූ ණය ප්‍රසාරණයට අමතරව, බැංකු අංශය විසින් රජයට ලබා දුන් ශුද්ධ ණය 2020 වසර තුළ දී සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගිය අතර, එමගින් පුළුල් මුදල් සැපයුමෙහි සැලකිය යුතු ප්‍රසාරණයක් ඇති විය. මේ අතර, වසංගතය හේතුවෙන් ආර්ථිකයට අවශ්‍ය වන සුවිශේෂී සහාය සැපයීම සඳහා මූල්‍ය අංශය සවිබල ගන්වන අතරම, මූල්‍ය ආයතනවල අභිප්‍රායයන් සුරක්ෂිත කිරීම මෙන්ම, එම ආයතනවල තැන්පත්කරුවන් ආරක්ෂා කරගැනීම ඉලක්ක කර ගනිමින් විවිධ ක්‍රියාමාර්ග හඳුන්වාදීම හරහා මහ බැංකුව විසින් මූල්‍ය පද්ධතියෙහි ස්ථායීතාව පවත්වා ගැනීම තහවුරු කරන ලදී.

පුළුල් මුදල් වර්ධනය හා තුඩුදුන් සාධක

වාණිජ බැංකු විසින් පොද්ගලික අංශයට සපයන ලද ණය

සාර්ව ආර්ථික ක්‍රියාකාරීත්වය (2016-2020)

දර්ශකය	ඒකකය	2016	2017	2018	2019 (අ)	2020 (ආ)
මූර්ත අංශය (ඇ)						
මූර්ත ද.දේ.නි. වර්ධනය	සියයට	4.5	3.6	3.3 (අ)	2.3 (ආ)	-3.6
පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව ද.දේ.නි.	රුපියල් බිලියන	11,996	13,328	14,291 (අ)	15,013 (ආ)	14,973
ඒක පුද්ගල ද.දේ.නි. (ඇ)	එ.ජ. ඩොලර්	3,886	4,077	4,057 (අ)	3,852 (ආ)	3,682
විදේශීය අංශය						
වෙළඳ ශේෂය (ඇ)	ද.දේ.නි.යේ % වශයෙන්	-10.8	-11.0	-11.8 (අ)	-9.5	-7.4
ජංගම ශිඤ්ඤ ශේෂය (ඇ)	ද.දේ.නි.යේ % වශයෙන්	-2.1	-2.6	-3.2	-2.2	-1.3
සමස්ත ශේෂය	එ.ජ. ඩොලර් මිලියන	-500	2,068	-1,103	377	-2,328
විදේශීය නිල සංචිත	එ.ජ. ඩොලර් මිලියන	6,019	7,959	6,919	7,642	5,664
රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශය (ඈ) (ඉ)						
වර්තන ශිඤ්ඤ ශේෂය	ද.දේ.නි.යේ % වශයෙන්	-0.6	-0.7	-1.2	-3.6 (ඊ)	-7.9
ප්‍රාථමික ශේෂය	ද.දේ.නි.යේ % වශයෙන්	-0.2	0.02	0.6	-3.6 (ඊ)	-4.6
සමස්ත අයවැය ශේෂය	ද.දේ.නි.යේ % වශයෙන්	-5.3	-5.5	-5.3	-9.6 (ඊ)	-11.1
මධ්‍යම රජයේ ශේෂ (උ)	ද.දේ.නි.යේ % වශයෙන්	79.0	77.9	84.2	86.8	101.0
මුදල් අංශය සහ උද්ධමනය						
පුළුල් මුදල් වර්ධනය (M ₃) (ඌ)	සියයට	18.4	16.7	13.0	7.0	23.4
පොද්ගලික අංශයට ලබාදුන් ශේෂ වර්ධනය (M ₃ හි) (ඌ)	සියයට	21.6	14.7	15.9	4.2	6.5
වාර්ෂික සාමාන්‍ය උද්ධමන අනුපාතිකය (එ)	සියයට	4.0	6.6	4.3	4.3	4.6

(අ) සංශෝධිත
 (ආ) කාවකාලික
 (ඇ) ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2010 පදනම් වර්ෂය යටතේ නිකුත් කරන ලද ද.දේ.නි. ඇස්තමේන්තු මත පදනම් වේ.
 (ඈ) නවකම ජනගහන සංඛ්‍යා දත්ත අනුව ඇස්තමේන්තු යාවත්කාලීන කර ඇත.
 (ඉ) ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2021 මාර්තු 16 දින නිකුත් කරන ලද 2018 සහ 2019 සංශෝධිත ද.දේ.නි. ඇස්තමේන්තු මත පදනම් වේ.
 (ඊ) මුදල් අමාත්‍යාංශයට අනුව, 2020 අයවැයෙහි ප්‍රකාශයට පත්කළ පරිදි, 2019 වසරට අදාළ රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශයේ සංඛ්‍යාලේඛන සංශෝධනය කර ඇත.
 (උ) 2013 මාර්තු මාසයේ දී ශ්‍රී ලංකා රුපියලකට ප්‍රාග්ධනය සැපයීම සඳහා නිකුත් කරන ලද රුපියල් මිලියන 13,125ක් වටිනා භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර (2018 ජූනි 01 දින කල්පිරුණ) සහ 2012 ජනවාරි මාසයේ දී රජයේ ආයතන විසින් ශ්‍රී ලංකා බැංකු සේවයේ සේවාවට ගිලව පැවති ශේෂ පියවීම සඳහා නිකුත් කරන ලද රුපියල් මිලියන 78,441ක් වටිනා භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර (එයින් 2017 ජනවාරි 01 දින රුපියල් මිලියන 21,778ක් වටිනා බැඳුම්කර කල්පිරීම නිසා දැනට නොපියවූ ප්‍රමාණය රුපියල් මිලියන 56,662කි) ඇතුළත් වේ.
 (ඌ) වසර අවසානයේ ලක්ෂ්‍යමය වර්ධනය
 (එ) කො.පා.මි. දර්ශකය (2013=100) මත පදනම් වේ.

මැදි කාලීන සාර්ව ආර්ථික දැක්ම

ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය 2021 වසරේ දී වේගවත් ලෙස යථා තත්ත්වයට පත්වනු ඇතැයි ද, ආර්ථික වර්ධනය මූලික කරගත් ප්‍රතිපත්තිමය සහයෝගය තුළින් මැදි කාලීනව ඉහළ වර්ධන වේගයක් පවත්වා ගෙන යනු ඇතැයි ද අපේක්ෂා කෙරේ. වසංගතය තුළින් පැන නැගුණු කෙටි කාලීන අභියෝග සඳහා විසඳුම් සෙවීම කඩිනම් සහ ප්‍රමුඛ කාර්යයක් වශයෙන් පවතින අතර, ඉදිරියේ දී රටේ දිගුකාලීන ආර්ථික වර්ධන අපේක්ෂාවන්ට බාධා පමුණුවමින් දීර්ඝ කාලයක් පුරා පවතින ව්‍යුහාත්මක ගැටලු විසඳාලීම සඳහා කටයුතු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.¹ පෙර වසරේ වාර්තා වූ අඩු වර්ධනය හේතුවෙන් වන පදනම් බලපෑම මෙන්ම, ආර්ථික වර්ධනය ඉහළ නැංවීම සඳහා වූ රජයේ ප්‍රතිපත්ති න්‍යාය පත්‍රය සහ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය, 2021 වසරේ දී ආර්ථික වර්ධන වේගය ශක්තිමත් වීම සඳහා හේතු වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරෙයි. කොවිඩ්-19 වසංගතය හා සම්බන්ධව දේශීය හා ජාත්‍යන්තර වශයෙන් ක්‍රියාත්මක වන ප්‍රතිශක්තිකරණ එන්නත් ලබා දීමේ වැඩසටහන් සහ බොහෝ ආර්ථික කටයුතු සාමාන්‍ය තත්ත්වයට පත් වීම 2021 වසරේ දී ඉහළ ආර්ථික වර්ධන වේගයක්

¹ එවැනි ව්‍යුහාත්මක අවහිරතා පිළිබඳ වාර්ෂික වාර්තාවේ 1වන පරිච්ඡේදයේ 1.5වන කොටස මගින් සවිස්තරාත්මකව සාකච්ඡා කෙරේ.

ලඟා කර ගැනීමට උපකාරී වනු ඇත. අපේක්ෂා කරන ලෙස ගෝලීය ආර්ථිකය නැවත යථා තත්ත්වයට පත් වීම ඔස්සේ විදේශීය ඉල්ලුම, විදේශ සේවා නියුක්තිකයන්ගේ ප්‍රේෂණ, විවිධ ආයෝජන සහ විදේශීය සෘජු ආයෝජන සඳහා ධනාත්මක බලපෑමක් ඇති කෙරෙනු ඇත. නිෂ්පාදන ආර්ථිකය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා රජය විසින් ගනු ලබන ප්‍රයත්නයන් දේශීය කෘෂි නිෂ්පාදන, කෘෂි හා ස්වභාවික සම්පත් පදනම් කරගත් කර්මාන්ත සහ අනෙකුත් නැගී එන කර්මාන්ත හා සේවා සඳහා උපකාරී වනු ඇති අතර, ආර්ථිකයේ සමස්ත ඵලදායීතාව ද වැඩි දියුණු කරනු ඇත. ප්‍රජාතන්‍ය හා වෙනත් අනිසි ක්‍රියාකාරකම්වලින් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග සමඟ, ප්‍රධාන කෘෂි නිෂ්පාදනවලින් ස්වයංපෝෂිත බව ඇති කිරීම සඳහා ගනු ලබන පියවර මගින් මහා පරිමාණ ගොවිතැන් වගා කටයුතු හා නිෂ්පාදනාගාර පහසුකම් සඳහා දිගු කාලීන ආයෝජන සිදු කිරීම සඳහා දේශීය නිෂ්පාදකයින් දිරිමත් කෙරෙනු ඇත. විශේෂයෙන්ම වෙන් වූ කාර්මික කලාප පිහිටුවීම මගින් අපනයනානුමුඛ නිෂ්පාදන අංශ වෙත ලැබෙන සහයෝගය ඉහළ නැංවෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරෙන අතර, විශේෂයෙන් ම, කොළඹ වරාය නගරය විදේශීය හා දේශීය ආයෝජන සඳහා විවෘත කිරීම තුළින් රටේ සේවා අංශය වැඩි දියුණු වනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය. තවද, රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් පිහිටුවා ඇති කාර්ය සාධක බලකායන් මගින්, හඳුනාගෙන ඇති අංශවල අපනයන ආදායම ඉහළ නැංවීම සඳහා සහාය සැලසෙනු ඇත. බදු සහන සහ සහනාධාර ස්වරූපයෙන් සපයන ලද රාජ්‍ය මූල්‍ය සානුබල නුදුරු අනාගතයේ දී ප්‍රතිඵල අත්කර දෙනු ඇතැයි ද, එමගින් ආයතනවල ලාභදායීතාව වැඩි දියුණු වනු ඇතැයි ද, ආයෝජන ධාරීතාව ඉහළ යනු ඇතැයි ද අපේක්ෂා කෙරෙයි. සැලකිය යුතු ලෙස පොලී අනුපාතික අඩු කිරීම සහ එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ණය ලබා ගැනීමේ පිරිවැය අඩු වීම මගින් ඉදිරි කාල සීමාව තුළ දී පෞද්ගලික අංශයේ සක්‍රීය සහභාගිත්වය ඇතිව ඉහළ ආර්ථික වර්ධනයක් ඇති කර ගැනීම සඳහා වන මාචක සැකසීමට උපකාරී වනු ඇත. ආර්ථිකයේ නිෂ්පාදන හැකියා ප්‍රසාරණය කිරීම සහ ව්‍යාපාර සිදු කරගෙන යෑමේදී මුහුණ දීමට සිදුවන අපහසුතා ඇතුළු ආර්ථිකයේ ව්‍යුහාත්මක සීමා සහ අවහිරතා විසඳීමට ගන්නා කඩිනම් ක්‍රියාමාර්ගවල සහායයෙන් මෙන්ම, ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරත්වය හා සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාව පවත්වා ගැනීම සහ භාණ්ඩ හා සේවා අපනයන සහ මූල්‍ය ප්‍රවාහ ගලා ඒම් යළි නගා සිටුවීම තුළින් විදේශීය අංශයේ අපේක්ෂිත දියුණුව ඔස්සේ ආර්ථිකයේ වර්ධන ප්‍රවණතාව මැදි කාලය පුරාවට අඛණ්ඩව පවතිනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරෙයි.

සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාව පවත්වා ගැනීම සඳහා නුදුරු අනාගතයේ විදේශීය අංශය මත ඇතිවන පීඩන සුපරීක්ෂාකාරීව කළමනාකරණය කිරීම ඉතා වැදගත් වන අතරම, ණය බර ඇති නොකරන විදේශ විනිමය ලැබීම් ආකර්ෂණය කර ගැනීමේ ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් මැදි කාලීනව මෙම අංශයෙහි අභියෝග සඳහා මුහුණ දීමට ඇති හැකියාව වර්ධනය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. ගෝලීය ඉල්ලුම අපේක්ෂිත පරිදි යථා තත්ත්වයට පත් වීම සහ වෙළඳ අංශ වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා වන ප්‍රතිපත්තිමය පියවර සමඟ ඉදිරි කාලය තුළ දී අපනයන ආදායම ඉහළ යනු ඇත. බනිජ තෙල් මිල ගණන් ඉහළ යෑම සහ දේශීය ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් යථා තත්ත්වයට පත් වීම හේතුවෙන් වසර තුළ දී ආනයන වියදම යම් ප්‍රමාණයකට වැඩි වීමේ හැකියාවක් පැවතිය ද, විදේශීය අංශය මත කෙටි කාලීනව ඇති වන පීඩන කළමනාකරණය කිරීම සඳහා 2021 වසරේ දී ආනයන වියදම දැඩි අවදානයකින් යුතුව කළමනාකරණය කෙරෙනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය. දේශීය ඉල්ලුම සහ අපනයන වැඩි දියුණුවීමත් සමඟ

ආනයන වියදම මැදි කාලීනව වැඩි වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කළ ද, පාරිභෝගික සහ අතරමැදි භාණ්ඩවල දේශීය සැපයුමේ අපේක්ෂිත වැඩි දියුණු වීමත් සමඟ එවැනි ආනයන සඳහා ඇති ඉල්ලුම අඩු වනු ඇත. අපනයන ආදායමෙහි අපේක්ෂිත වැඩිවීම හේතුවෙන් මැදි කාලීනව වෙළඳ හිඟය අඩු වනු ඇතැයි පුරෝකථනය කෙරේ. රටේ දේශ සීමා විදේශීය සංචාරකයින් සඳහා නැවත විවෘත කිරීමත් අපේක්ෂිත පරිදි ගෝලීය සංචරණ සීමා ලිහිල් කිරීමත් සමඟ සංචාරක කර්මාන්තය නැවත යථා තත්ත්වයට පත් වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරෙන අතර, එමගින් සේවා ගිණුමේ අතිරික්තය වර්ධනය වනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වේ. තවද, ප්‍රවාහන සේවා ක්‍රියාකාරකම් යළි වර්ධනය වීම සහ තොරතුරු තාක්ෂණය සහ ව්‍යාපාර ක්‍රියාවලි බාහිර මූලාශ්‍ර වෙත පැවරීම (IT/BPO) යන සේවා අංශවල අපේක්ෂිත ඉහළ වර්ධනය මැදි කාලීනව සේවා වෙළඳාමට සහාය වනු ඇත. ගෝලීය ක්‍රියාකාරකම් අපේක්ෂිත පරිදි යථා තත්ත්වයට පත්වීම සහ රැකියා සඳහා විදේශගතවන්නන්ගේ අභිවාද්ධිය වෙනුවෙන් ක්‍රියාත්මක කෙරෙන දිරිගැන්වීමේ රාමුව ද සමඟ නිපුණතා සහිත ශ්‍රමිකයින් විදේශ රැකියා සඳහා දිරිගැන්වීමට රජය විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ක්‍රියාමාර්ග හේතුවෙන් විදේශ සේවා නියුක්තිකයන්ගේ ප්‍රේෂණවල වර්ධන ප්‍රවණතාව අඛණ්ඩව පවතිනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. වෙළඳ භාණ්ඩ හා සේවා අපනයන සහ විදේශීය සේවා නියුක්තිකයන්ගේ ප්‍රේෂණවල අපේක්ෂිත වර්ධනයන් සමඟ, විදේශීය ජංගම ගිණුම 2021 වසරේ දී සුළු හිඟයක් වාර්තා කරමින් වැඩි දියුණු වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරෙන අතර, එම අපේක්ෂාවන් වසරේ දෙවන භාගයේ දී අත්‍යවශ්‍ය නොවන ආනයන සඳහා වන වියදම් තව දුරටත් සමීපව කළමනාකරණය කිරීම සහ සංචාරක අංශය වෙත වූ ප්‍රවාහයන් යථා තත්ත්වයට පත් වීම යන කොන්දේසි මත දැඩි ලෙස රඳා පවතියි. ශක්තිමත් ආයතනික සහාය සමඟ වෙළඳ භාණ්ඩ හා සේවා අපනයන ප්‍රවර්ධනය සඳහා රජය විසින් ගෙන ඇති පියවර හමුවේ, විදේශීය ජංගම ගිණුම මැදි කාලයේ දී අතිරික්තයන් වාර්තා කිරීම දක්වා වර්ධනය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. සැලසුම් කර ඇති පරිදි බලශක්ති උත්පාදනය සඳහා පුනර්ජනනීය බලශක්ති ප්‍රභවයන් මත රඳා පැවතීම ඉහළ නැංවීම සහ පොදු ප්‍රවාහන පද්ධති වැඩි දියුණු කිරීම ද අනාගතයේ දී සමස්ත බලශක්ති ආනයන වියදම කළමනාකරණය කිරීමට දායක වනු ඇත. ඉදිරි කාලපරිච්ඡේදය තුළ වසංගතයේ බලපෑම තුරන් වීමත් සමඟම ආයෝජකයින්ගේ විශ්වාසය වර්ධනය වීම, විදේශීය සෘජු ආයෝජන ලැබීම්, කොළඹ කොටස් හුවමාරුව තුළ විවිධ ආයෝජන සහ රජයේ සුරැකුම්පත් වෙළඳපොළ තුළ ආයෝජන ඇතුළු මූල්‍ය ප්‍රවාහ ආකර්ෂණය කර ගැනීම සඳහා සහාය වනු ඇත. අනෙකුත් ආයෝජන ප්‍රවාහයන්ට අමතරව, කොළඹ වරාය නගරය සහ කාර්මික කලාපීය ව්‍යාපෘති සඳහා විදේශ ආයෝජන ප්‍රධාන වශයෙන් ගලා එනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. ජංගම ගිණුමේ ශේෂයෙහි වර්ධනය සහ ණය බර ඇති නොකරන මූල්‍ය ප්‍රවාහ වැඩි වීම මගින් මැදි කාලීනව දළ නිල සංචිත ශක්තිමත් වනු ඇතැයි ද, දේශීය විදේශ විනිමය වෙළෙඳපොළ මත වන පීඩනය ලිහිල් වනු ඇතැයි ද අපේක්ෂා කෙරේ. විදේශීය ණය කළඹෙහි සිදු වෙමින් පවතින වෙනස්වීම් සහ ණය නොවන විදේශ විනිමය ලැබීම් වැඩි කිරීම සඳහා දරන ප්‍රයත්නයන් මගින් ඉදිරි කාල සීමාව තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශීය ණයෙහි තිරසාර බව සහතික කෙරෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරෙන අතර, රජයේ විදේශීය ණය සේවාකරණ ගෙවීම් සඳහා වන කෙටි කාලීන අවශ්‍යතාව ද්විපාර්ශ්වික හා බහුපාර්ශ්වික මූල්‍ය ප්‍රභවයන්ගේ සහාය ඇතිව සපුරා ගැනෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

රජයේ ප්‍රතිපත්ති න්‍යායපත්‍රයට අනුකූලව, ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්වල අපේක්ෂිත වර්ධනයෙහි බලපෑම තුළින් රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශය මැදි කාලීනව වර්ධනය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. 2019 වසර අවසානයේ සිට ක්‍රියාත්මක කරන ලද ව්‍යාපාර කටයුතු සඳහා හිතකාමී බදු ක්‍රමය මැදි කාලය පුරාවට ද අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යෑමට අපේක්ෂිත අතර, ව්‍යාපාර සහ අනෙකුත් ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් අඛණ්ඩව පුළුල් වන බැවින්, එමගින් රජයේ ආදායම ක්‍රමයෙන් ඉහළ නැංවීමට පහසුකම් සැපයෙනු ඇත. බදු ගෙවීම සඳහා යටත් වන පිරිස ඉහළ නංවා ගැනීම සඳහා බදු ආදායම් පරිපාලන ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාවට නැංවීම ද රජයේ ආදායම අපේක්ෂිත ලෙස වර්ධනය කර ගැනීම සඳහා පහසුකම් සලසනු ඇත. ඉදිරි කාල සීමාව තුළ දී, පුනරාවර්තන වියදම තාර්කිකරණය කිරීම සහ ප්‍රාග්ධන වියදම්වල කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ නැංවීම ආධාරයෙන්, ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස රාජ්‍ය වියදමේ මධ්‍යස්ථ වර්ධනයක් අපේක්ෂා කෙරේ. එලදායිතාව ඉහළ නැංවීම සහ කළමනාකරණ කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ නැංවීම තුළින් දුර්වල කාර්යසාධනයක් පිළිබිඹු කරන රජය සතු වාණිජ ව්‍යවසායයන් විසින් රාජ්‍ය මූල්‍ය මත ඇති කරනු ලබන පීඩනය අඩු කෙරෙනු ඇත. කොවිඩ්-19 වසංගතයේ බලපෑම්වලින් යථා තත්ත්වයට පත් වීම සඳහා ආර්ථික කටයුතුවලට රාජ්‍ය මූල්‍ය සානුබල ලබා දීමේ අවශ්‍යතාව හේතුවෙන් අයවැය හිඟය කෙටි කාලයේ දී සාපේක්ෂව ඉහළ මට්ටමක පැවතිය හැකි වුව ද, අපේක්ෂිත අන්දමට රජයේ ආදායම් සහ වියදම් පාර්ශ්වයන් වැඩිදියුණු කිරීමත් සමඟ අයවැය හිඟය මැදි කාලීනව ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 4.0ක් දක්වා පහත වැටෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. මේ අතර, විදේශ වගකීම්වලට නිරාවරණය වීම අඩු කිරීම සම්බන්ධයෙන් රජයේ දැක්මට අනුකූලව අයවැය හිඟය මූල්‍යනය කිරීම සඳහා විදේශීය මූල්‍ය මත රඳා පැවතීම අවම කෙරෙනු ඇත. රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්වයන් දිරිගන්වන අතරම, විදේශීය අරමුදල්වලින් මූල්‍යනය කෙරෙන රාජ්‍ය ආයෝජන ව්‍යාපෘති ක්‍රමවත් කිරීම සඳහා දැනටමත් පියවර ගෙන ඇති අතර, මෙවැනි පියවර රජයේ ණය බර අඩු කිරීමට උපකාරී වනු ඇත. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, 2025 වසර වන විට මධ්‍යම රජයේ නොපියවූ ණය ප්‍රමාණය, දැනට පවත්නා ඉහළ මට්ටමේ සිට ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 80ක් දක්වා ක්‍රමයෙන් අඩු වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. අයවැය හිඟය මූල්‍යනය කිරීමේ උපාය මාර්ගය වෙනස් වීමට අනුකූලව, රජයේ විදේශීය ණය සේවාකරණය ද මැදි කාලීනව පහත වැටෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. තිරසාර සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාව සහතික කිරීම සඳහා සහ අපේක්ෂා කෙරෙන පරිදි ඉහළ වර්ධන මාවතක් වෙත ගමන් කිරීමේ දී ඇති වන අවහිරතා වැළැක්වීම සඳහා මැදි කාලීනව රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශයේ කාර්ය සාධනය වැඩි දියුණු කිරීම පිණිස කැපවීම අපේක්ෂා කෙරේ.

සමස්ත ඉල්ලුම යථා තත්ත්වයට පත්වන විට අතිරික්ත ප්‍රතිපත්ති උත්තේජනයන් කාලානුරූපීව අඩු කරගැනීම සඳහා සුදුසු ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීමත් සමඟ, උද්ධමනය මැදි කාලීනව ඉලක්කගත පරාසය තුළ පවත්වා ගැනෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්වල මන්දගාමී බව පිළිබිඹු කරමින්, 2021 වසරේ වැඩි කාලසීමාවක් තුළ උද්ධමනය පහළ තනි අගයන්හි පවතිනු ඇතැයි පුරෝකථනය කර ඇත. වසංගතයෙන් බලපෑමට ලක් වූ ආර්ථිකය යථා තත්ත්වයට පත් කිරීම අරමුණු කරගත් ලිහිල් මුදල් හා රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ගවල බලපෑම හේතුවෙන් සමස්ත ඉල්ලුම ක්‍රමයෙන් ඉහළ යෑමක් හා ඉල්ලුම මගින් උද්ධමනය මත ඇති කරනු ලබන පීඩනයෙහි ඉහළ යෑමක් සිදු වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. නැවත ඉහළ යන ගෝලීය බලශක්ති සහ ආහාර මිල ගණන්, ලොව

පුරා සෘජුව හා වක්‍රව උද්ධමනකාරී පීඩන ඇති කිරීමට හේතු විය හැකිය. මේ අතර, නිෂ්පාදන ඉහළ නැංවීම තුළින් ආර්ථිකය යථා තත්ත්වයට පත් කිරීමට සහ ජීවන වියදම පාලනය කිරීම ඉලක්ක කර ගනිමින් රජය විසින් ගනු ලබන ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග සහ ඒ සඳහා වන අඛණ්ඩ කැපවීම තුළින් ලැබෙන ප්‍රතිලාභ හේතුවෙන් මැදි කාලීනව උද්ධමනය මත සැපයුම් අංශය වෙතින් එතරම් පීඩනයක් එල්ල නොවනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වේ. කෙසේ වෙතත්, කාලගුණික විපර්යාස ආශ්‍රිතව සිදු විය හැකි අවහිරතා මගින් ආහාර මිල ගණන්වල තාවකාලික විචලන ඇති වීමට ඉඩ ඇති අතර, එවැනි ගැටලු සැපයුම් දාම කළමනාකරණය ශක්තිමත් කිරීම මගින් විසඳිය යුතුය. රජය විසින් අනුගත වීමට අපේක්ෂිත රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා ප්‍රතිපත්තීන් මෙන්ම, ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් යථා තත්ත්වයට පත් වීමත් සමඟ ඉදිරි දැක්මකින් යුතුව ගනු ලබන සුදුසු මුදල් ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග නම්‍යශීලී උද්ධමන ඉලක්කකරණ රාමුව තුළ උද්ධමනය සහ උද්ධමන අපේක්ෂා මැදි කාලීනව සියයට 4-6 අතර පරාසයක ස්ථාවරව පවත්වා ගැනීමට උපකාරී වනු ඇත.

අපේක්ෂිත පරිදි අඩු උද්ධමන වාතාවරණයක් පවත්වාගැනීම, අඩු පොලී අනුපාතික ව්‍යුහය පවත්වාගෙන යෑම සඳහා උපකාරී වනු ඇති අතර, ඉතිරි කරන්නන් හට ප්‍රමාණවත් මූර්ත ප්‍රතිලාභ ලබා දෙන අතරම, අඩු පිරිවැයකින් පෞද්ගලික අංශය වෙත ණය ප්‍රවාහයට පහසුකම් සලසමින් අපේක්ෂිත පරිදි ආර්ථික වර්ධනය ඉහළ නංවා ගැනීමට සහාය සැලසෙනු ඇත. ඉතිහාසයේ මෙතෙක් පැවති අවම මට්ටම්වල පවතින වෙළඳපොළ ණය පොලී අනුපාතික, රාජ්‍ය මූල්‍ය හා මුදල් උත්තේජකයන්ගේ සහායයෙන් ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් යථා තත්ත්වයට පත් වීම සහ ක්ෂුද්‍ර, කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර අංශයට සහාය වීම සඳහා ගත් ක්‍රියාමාර්ගවල උපකාරයෙන් පෞද්ගලික අංශයට ලබා දෙන ණය වර්ධනය වේගවත් වනු ඇතැයි පුරෝකථනය කෙරේ. පෞද්ගලික අංශයට ණය ලබා දීම ඉහළ යෑම මෙන්ම, බැංකු පද්ධතියෙන් රාජ්‍ය අංශයට ලබා දුන් ණය ප්‍රමාණය වැඩි වීම හේතුවෙන් පුළුල් මුදල් සැපයුමේ වර්ධනය 2021 වසරේ දී ඉහළ මට්ටමක පවතිනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන අතර, ඉන්පසුව ආර්ථික වර්ධනය වේගවත් වීමත් සමඟ මූල්‍ය උත්තේජක සැපයීම ක්‍රමානුකූලව අඩු කර ගැනීමට හැකිවී මැදි කාලීනව පුළුල් මුදල් සැපයුමේ වර්ධනය අඩු වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. එලදායීතාව වැඩිදියුණු කිරීම සහ ආර්ථික වර්ධනයට ඇති ව්‍යුහාත්මක බාධා හා සීමා ඉවත් කිරීම මගින් මැදි කාලීනව ආර්ථික වර්ධනය ඉහළ නැංවීමට අපේක්ෂා කරන බැවින්, රාජ්‍ය මූල්‍ය සහ මුදල් ප්‍රසාරණයෙහි එවැනි අඩු වීම් මගින් අපේක්ෂිත වර්ධන මාවතට බාධා ඇති නොවනු ඇත. විදේශ විනිමය ගලායාම් සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශයේ ඇතිවිය හැකි දුර්වලතාවන්ට ප්‍රතිචාර දක්වන අතරම, මහ බැංකුව මුදල් හා සාර්ව ආර්ථික ප්‍රවණතා පිළිබඳව සමීපව අධීක්ෂණය කරමින් අධික මුදල් වර්ධනයක් තුළින් ජනිත වන සමස්ත ඉල්ලුමේ අනිසි ඉහළ යෑම් වැළැක්වීම සඳහා ක්‍රියාකාරී ලෙස ප්‍රතිපත්තිමය මැදිහත්වීම් සිදු කරනු ඇත. මේ අතර, මහ බැංකුව ආර්ථිකයේ ප්‍රමුඛ අංශ සඳහා, විශේෂයෙන්ම දේශීය ආර්ථික වර්ධනය සහ අපනයන ඉපැයීම් සඳහා ඉහළ ප්‍රවණතාවක් පෙන්නුම් කරන අංශ වෙත, ණය ලබා දීමට අඛණ්ඩව පියවර ගනු ඇත. ක්ෂුද්‍ර, කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර බොහෝ දුරට ඇතුළත් වන මෙම අංශ සඳහා අඩු පිරිවැයකට ණය ලබා දීම ඉහළ නැංවීම මගින් ශ්‍රී ලංකාව තුළ ව්‍යවසායකත්ව සංස්කෘතියක් වර්ධනය කිරීමට සහ තිරසාර මෙන්ම, ආර්ථිකයේ සෑම අංශයකටම ප්‍රතිලාභ ලැබෙන පරිදි වූ වර්ධනයක් ඇති කිරීමට සහාය වනු ඇත. දැනට පවතින අඩු පොලී අනුපාතික ව්‍යුහය මගින් නව සහ පවතින ව්‍යාපාර සඳහා අනර්ඝ අවස්ථා ලබා දෙන අතරම, තැන්පතු පොලී ආදායම් මත

යැපෙන ආර්ථික වශයෙන් අවදානමට ලක්විය හැකි කණ්ඩායම් සඳහා එමගින් සැලකිය යුතු අභියෝග ද එල්ල කරයි. සාධාරණ ඉහළ ප්‍රතිලාභ ලබා දෙන සුරක්ෂිත සහ විකල්ප මූල්‍ය උපකරණ හඳුන්වාදීම කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කිරීම තුළින් අඩු පොලී අනුපාතික මගින් දැඩි ලෙස බලපෑමට ලක් වූ ඉතිරි කරන්නන් හට ප්‍රතිලාභ හිමි වනු ඇත. මෙම වාතාවරණය තුළ, සමස්තයක් වශයෙන් මූල්‍ය අංශය, ණය ගැනුම්කරුවන්ගේ මෙන්ම ඉතිරි කරන්නන්ගේ අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා නව මූල්‍ය උපකරණ හඳුන්වා දීම තුළින් කාර්යක්ෂම මූල්‍ය අතරමැදිකරණ කාර්යභාරයක් සක්‍රීය ලෙස ඉටු කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

මැදි කාලීන සාර්ව ආර්ථික රාමුව (අ)

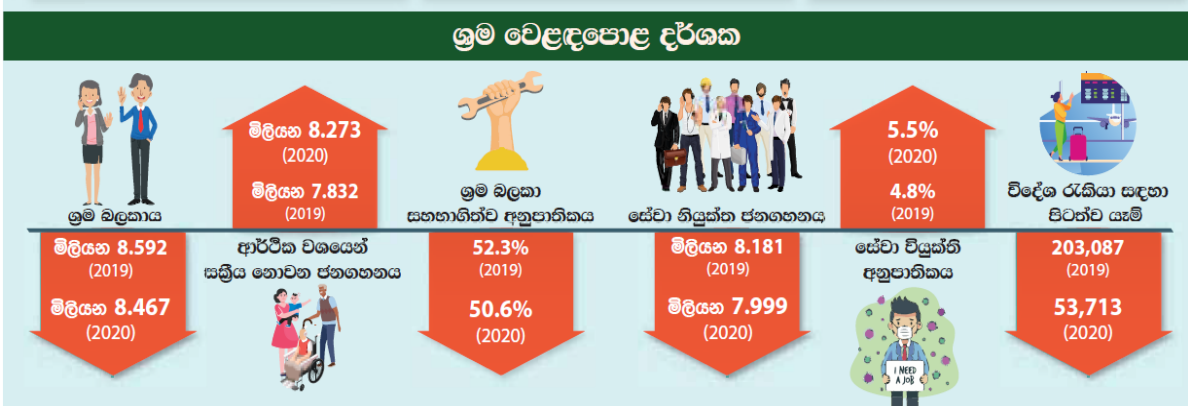
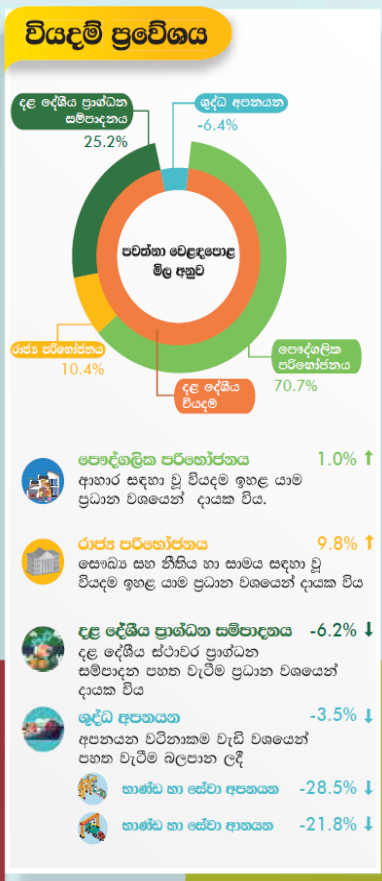
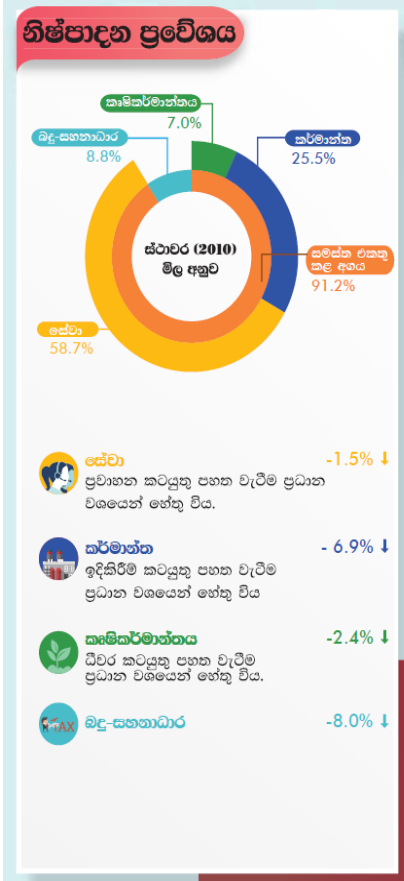
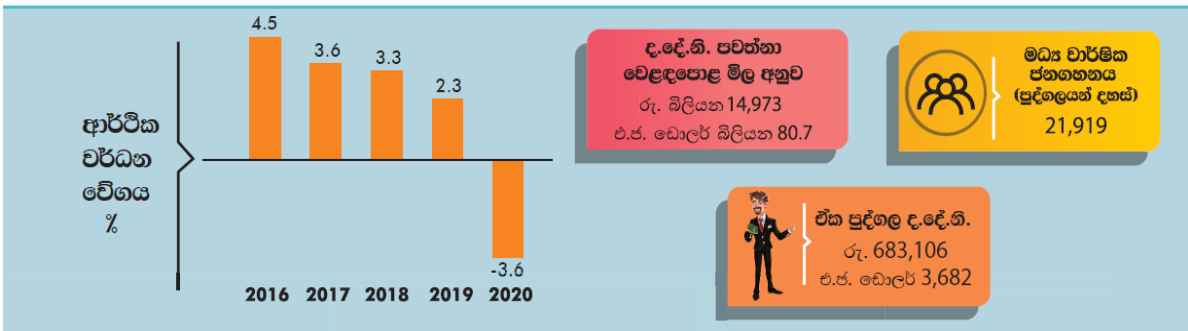
දර්ශකය	ඒකකය	2019 (අ)	2020 (ඇ)	පුරෝකචන				
				2021	2022	2023	2024	2025
මූර්ත අංශය (ඇ)								
මූර්ත ද.දේ.නි. වර්ධනය	සියයට	2.3 (ඇ)	-3.6	6.0	5.2	5.8	6.5	7.0
පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව ද.දේ.නි. රුපියල් මිලියන		15.0 (ඇ)	15.0	16.6	18.4	20.7	23.2	26.1
ඒක පුද්ගල ද.දේ.නි.	එ.ජ. ඩොලර්	3,852 (ඇ)(ඉ)	3,682	3,873	4,092	4,420	4,784	5,178
මුළු ආයෝජන දේශීය ඉතුරුම්	ද.දේ.නි.යේ % වශයෙන්	26.8 (ඇ)(ඊ)	25.2	27.5	28.0	28.5	29.0	29.5
ජාතික ඉතුරුම්	ද.දේ.නි.යේ % වශයෙන්	20.7 (ඇ)(ඊ)	18.9	23.1	24.6	26.2	27.4	28.5
ජාතික ඉතුරුම්	ද.දේ.නි.යේ % වශයෙන්	24.7 (ඇ)(ඊ)	23.9	27.3	28.2	29.0	29.8	30.5
විදේශීය අංශය								
වෙළඳ ශේෂය (ඇ)	ද.දේ.නි.යේ % වශයෙන්	-9.5	-7.4	-6.2	-5.5	-4.6	-3.7	-3.5
අපනයන	එ.ජ. ඩොලර් බිලියන	11.9	10.0	12.5	14.0	15.5	17.0	18.9
ආනයන	එ.ජ. ඩොලර් බිලියන	19.9	16.1	17.8	19.0	20.0	21.0	23.0
ජංගම ගිණුමේ ශේෂය (ඇ)	ද.දේ.නි.යේ % වශයෙන්	-2.2	-1.3	-0.2	0.2	0.5	0.8	1.0
විදේශීය නිල සංචිත	ආනයනික මාස වශයෙන්	4.6	4.2	3.2	3.7	4.3	4.7	5.0
රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශය (ඇ) (උ)								
සමස්ත ආදායම් සහ ප්‍රදාන	ද.දේ.නි.යේ % වශයෙන්	12.6 (උ)(එ)	9.2	11.8	13.0	13.5	14.3	15.1
වියදම හා ශුද්ධ ණය දීම	ද.දේ.නි.යේ % වශයෙන්	22.2 (උ)(එ)	20.3	21.2	20.4	19.1	19.0	19.2
වර්තන ගිණුමේ ශේෂය	ද.දේ.නි.යේ % වශයෙන්	-3.6 (උ)(එ)	-7.9	-3.1	-1.3	0.0	1.2	2.3
ප්‍රාථමික ශේෂය	ද.දේ.නි.යේ % වශයෙන්	-3.6 (උ)(එ)	-4.6	-4.2	-2.3	-0.6	0.2	0.9
සමස්ත අයවැය ගිණය	ද.දේ.නි.යේ % වශයෙන්	-9.6 (උ)(එ)	-11.1	-9.4	-7.5	-5.6	-4.7	-4.0
මධ්‍යම රජයේ ණය	ද.දේ.නි.යේ % වශයෙන්	86.8 (උ)(එ)	101.0	98.0	95.0	91.0	86.0	80.0
මුදල් අංශය සහ උද්ධමනය								
පුළුල් මුදල් වර්ධනය (M ₂) (ඒ)	සියයට	7.0	23.4	21.0	12.5	12.5	12.5	12.5
පොද්ගලික අංශයට ලබාදුන් ණය වර්ධනය (M ₂ ගි) (ඒ)	සියයට	4.2	6.5	12.2	11.6	11.7	12.0	12.0
වාර්ෂික සාමාන්‍ය උද්ධමනය (ඔ)	සියයට	4.3	4.6	4.3	5.8	6.0	5.5	5.0

(අ) මුද්‍රණයට යන අවස්ථාව දක්වා පැවති කොරකුරු මත පදනම් වී ඇත. මූලයන්: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව
 (ආ) සංශෝධිත මුදල් අමාත්‍යාංශය
 (ඇ) ආවකාරික ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
 (ඈ) ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2010 පදනම් වර්ෂය යටතේ නිකුත් කරන ලද ද.දේ.නි. ඇස්තමේන්තු මත පදනම් වේ.
 (ඉ) නවකම ජනගහන සංඛ්‍යා දත්ත අනුව ඇස්තමේන්තු යාවත්කාලීන කර ඇත.
 (ඊ) 2019 වසර සඳහා ද.දේ.නි. යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස පිළිවෙලින්, 27.4%, 21.3% සහ 25.3% ක් වූ මුළු ආයෝජන, දේශීය ඉතුරුම් සහ ජාතික ඉතුරුම් පිළිබඳ දත්ත ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සංශෝධනය කරන ලදී.
 (උ) රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශයට අදාළ පුරෝකචන මුදල් අමාත්‍යාංශයෙහි දත්ත මත පදනම් වේ.
 (ඌ) ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2021 මාර්තු 16 දින නිකුත් කරන ලද 2019 සංශෝධිත ද.දේ.නි. ඇස්තමේන්තු මත පදනම් වේ.
 (එ) මුදල් අමාත්‍යාංශයට අනුව, 2020 අයවැයෙහි ප්‍රකාශයට පත්කළ පරිදි, 2019 වසරට අදාළ රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශයේ සංඛ්‍යාලේඛන සංශෝධනය කර ඇත.
 (ඒ) වසර අවසානයේ ලක්ෂ්‍යමය වර්ධනය.
 (ඔ) කො.පා.මි. දර්ශකය (2013 - 100) මත පදනම් වේ.

දිගු කාලීනව පවතින සාර්ව ආර්ථික අසමතුලිතතාවන්ට පිළියම් යෙදීම සහ සාධාරණ, සැමට ප්‍රතිලාභ හිමිවන සහ තිරසාර ආර්ථික වර්ධනයක් සහතික කිරීම අරමුණු කරගත් රජයේ නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති රාමුව වන සෞභාග්‍යයේ දැක්ම ක්‍රියාවට නැංවීම තුළින්, මැදි කාලීනව ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ වර්ධනයක් සිදුවනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. ආර්ථිකය යථා තත්ත්වයට පත් කිරීම සහ වර්ධන ප්‍රවණතාව පුනර්ජීවනය කිරීම සහතික කිරීම මුදල් හා මූල්‍ය ක්‍රියාමාර්ගවලට පමණක් සිදු කළ නොහැකි අතර, ඒ සඳහා රටේ අඛණ්ඩ ප්‍රගතිය වෙනුවෙන්, රජය විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන පුළුල් පරාසයක විහිදුණු ආර්ථික ප්‍රතිසංස්කරණ අත්‍යවශ්‍ය වේ. දශක ගණනාවක් තිස්සේ ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය, ආර්ථික

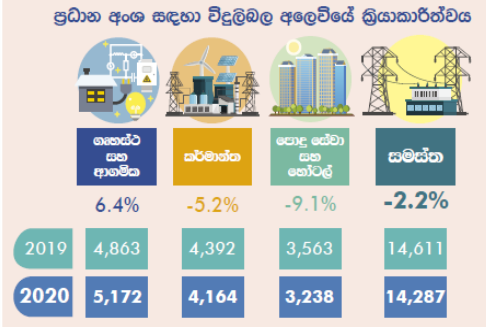
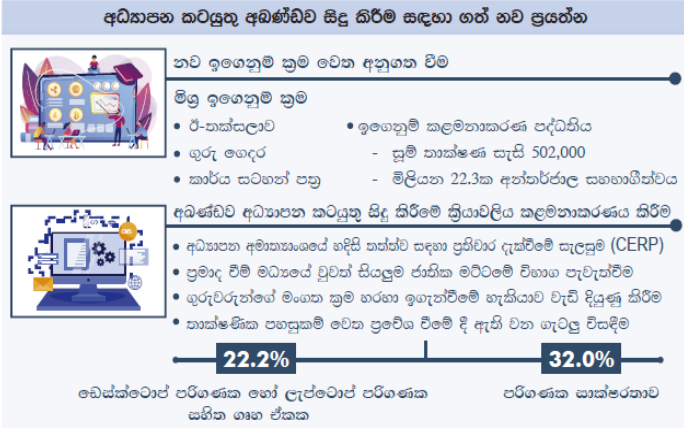
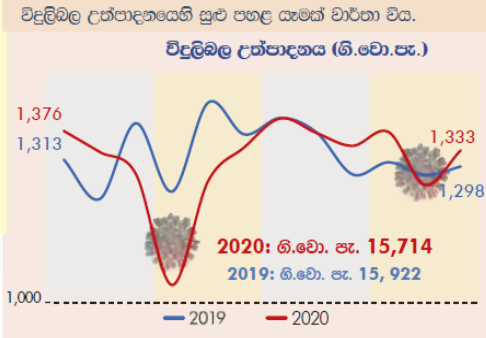
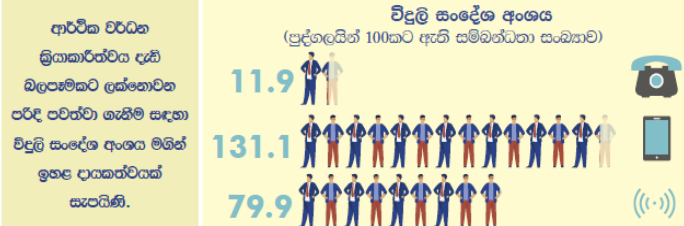
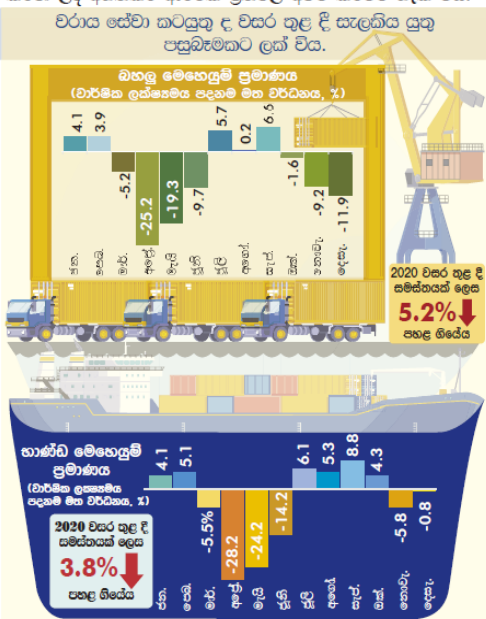
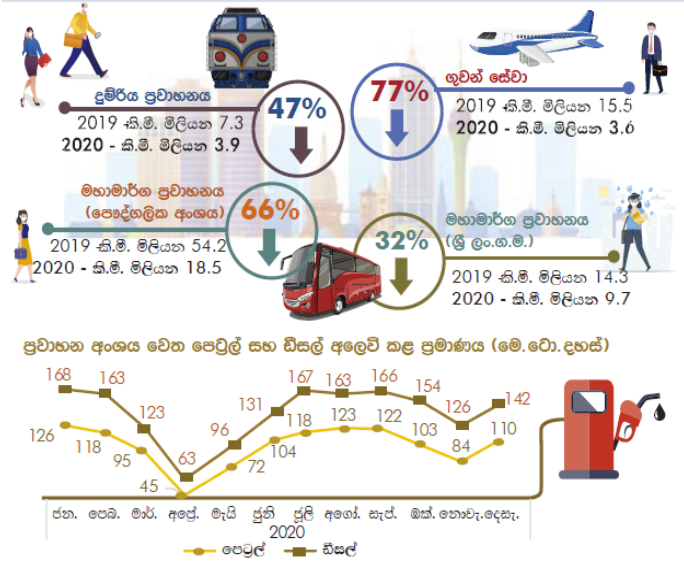
වර්ධනය හා සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාවය ළඟා කර ගැනීමට බාධා පමුණුවන ව්‍යුහාත්මක බාධක රාශියකට මුහුණ දෙමින් සිටී. ප්‍රතිසංස්කරණවල අවශ්‍යතාව පිළිබඳව ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින් සහ විශ්ලේෂකයින් අතර පුළුල් පිළිගැනීමක් තිබියදී වුව ද, අවශ්‍ය ප්‍රතිසංස්කරණ සිදු කිරීම නැවත නැවතත් කල් දැම්මකට ලක් වී ඇත. මෙය රටෙහි රාජ්‍ය මූල්‍ය හා විදේශීය අංශවල අඛණ්ඩව වාර්තාවන ද්විත්ව හිඟයයන් මගින් පිළිබිඹු වේ. එක් අතකින්, වෙළඳ අංශයේ නිෂ්පාදන පදනම, නිෂ්පාදන හා වෙළඳපොළ විවිධාංගීකරණය කිරීම, ගෝලීය හා කලාපීය අගය දාමයන් සමඟ ඒකාබද්ධ වීම සහ සේවා අපනයනවල විභවයන් ප්‍රයෝජනයට ගැනීම සම්බන්ධයෙන් ප්‍රගතිය මද වීම හේතුවෙන් අපනයන ඉපැයීම් වසර ගණනාවක් තිස්සේ එකම මට්ටමක රැඳී තිබේ. අනෙක් අතට, කාර්මික අපනයන, ආනයනික අමුද්‍රව්‍ය මත යැපීම නිසා, එම අමුද්‍රව්‍ය සඳහා ඇති ඉල්ලුමේ පවත්නා අනම්‍ය ස්වභාවය, වර්ධනය වන මධ්‍යම පාංතික කාණ්ඩය විසින් ආනයනික භාණ්ඩ සඳහා කරන ඉල්ලුම වැඩිවීම සහ විදුලිබල උත්පාදනය හා ප්‍රවාහන කටයුතු සඳහා ඛනිජ තෙල් සඳහා ඇති ඉල්ලුම වැඩිවීම යනාදිය හේතුවෙන් ආනයන වියදම් අඛණ්ඩව ඉහළ ගොස් තිබේ. විදේශ සේවා නියුක්තිකයන්ගේ ප්‍රේෂණ මගින් විදේශීය ජංගම ගිණුමේ හිඟය සැලකිය යුතු පමණකට පියවා ඇති අතර, විදේශීය සාජු ආයෝජන ප්‍රවාහයන් අඩු මට්ටමේ පැවතීම හේතුවෙන් ඉතිරිකිරීම් සහ ආයෝජන අතර පරතරය පියවීම සඳහා විදේශීය ණය මූලාශ්‍ර මත අධික ලෙස රඳා පැවතීමට සිදු වී තිබේ. රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශය සැලකූ විට, ඉහළ හා වෙනස් කිරීමට අසීරු වියදම් සහ බොහෝ දුරට බදු පදනමේ සැලකිය යුතු ප්‍රසාරණයක් නොමැති වීම සහ දුර්වල බදු පරිපාලනය හේතුවෙන් ආදායම් එක්රැස් කිරීම් අඛණ්ඩව පහළ මට්ටමක පැවතීම, ආර්ථිකයේ ප්‍රධාන ගැටලුවක්ව පවතී. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස රාජ්‍ය මූල්‍ය හිඟය ප්‍රසාරණය වීම හේතුවෙන්, රාජ්‍ය ණය වඩාත් අභියෝගාත්මක මට්ටමක් කරා ශීඝ්‍රයෙන් ළඟා වී තිබේ. දිගු කාලයක් පුරා පවතින මෙම ආර්ථික ගැටලු, කොවිඩ්-19 වසංගතය මගින් වඩාත් උග්‍ර කර ඇත. කෙසේ වෙතත්, වසංගතය මගින් ආර්ථිකයේ දිශානතිය යළි සකස් කර ගැනීමටත්, මෙම දිගුකාලීන ව්‍යුහාත්මක දුර්වලතා විසඳීමටත්, නිෂ්පාදන මූලික කරගත්, ඵලදායීතාව මත පදනම් වූ ආර්ථිකයක් ස්ථාපිත කිරීමටත් අවස්ථාවක් උදාකර දී තිබේ. මෙම වාතාවරණය තුළ, අපනයනාභිමුඛ සහ වර්ධනය වන දේශීය ඉල්ලුම ඵලදායී ලෙස සපුරාලිය හැකි ශක්තිමත් දේශීය නිෂ්පාදන ආර්ථිකයක් ගොඩනැගීම කෙරෙහි රජයේ ප්‍රතිපත්ති අවධානය යොමු වීම සතුටුදායක පරිවර්තනයකි. මහ බැංකුව අඩු පොලී අනුපාතික වාතාවරණයක් පවත්වාගෙන යෑම, ආර්ථිකයේ ඵලදායී විභවතාව පුළුල් කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කර ඇති, රජයේ වර්ධනය හිතකාමී ප්‍රතිපත්ති හරහා, දේශීය ව්‍යාපාරවලට ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීම සඳහා පහසුකම් සලසයි. දේශීය නිෂ්පාදනය වැඩිදියුණු වීම, ඉදිරි කාල සීමාව තුළ බදු පදනම සහ ආදායම් එක්රැස් කිරීම පුළුල් කිරීමට ද උපකාරී වෙමින්, කුටුම්භ ආදායම ඉහළ නැංවිය හැකි අතර, එමගින් මැදි කාලීනව සැලසුම්ගත පරිදි රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකග්‍රතා මාවතට සහාය සැපයේ. අදාළ ක්ෂේත්‍රවල රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශයේ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සක්‍රීය සහභාගිත්වයෙන් යුතුව ආර්ථිකයේ නිෂ්පාදන ධාරිතාව වැඩිදියුණු කිරීම සහ අපනයන ශක්‍යතාවන් සහිත අංශ වෙත ණය බර ඇති නොවන විදේශ විනිමය ලැබීම් ශක්තිමත් කිරීම, දැනට ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතින ප්‍රධාන වැඩසටහනක් වේ. ගැඹුරට මුල් බැස ඇති මෙම ව්‍යුහාත්මක ගැටලු ජාතික මට්ටමින් පිළිගැනීම සහ ඒවාට විසඳුම් සෙවීම සඳහා මෙතෙක් ගෙන ඇති පියවර අගය කළ යුතුය. මෙම ගැටලු විසඳීම සඳහා සුදුසු සහ අනුකූල ප්‍රතිපත්ති කාලෝචිත ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම, අපේක්ෂිත ඉහළ වර්ධන මාවත ඔස්සේ ආර්ථිකය තිරසාර ලෙස වේගයෙන් ඉදිරියට ගෙන යාම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වේ.

2020 වසරේ ජාතික නිෂ්පාදනය, වියදම, ආදායම සහ සේවා නියුක්තිය සංක්ෂිප්තයක් ලෙස

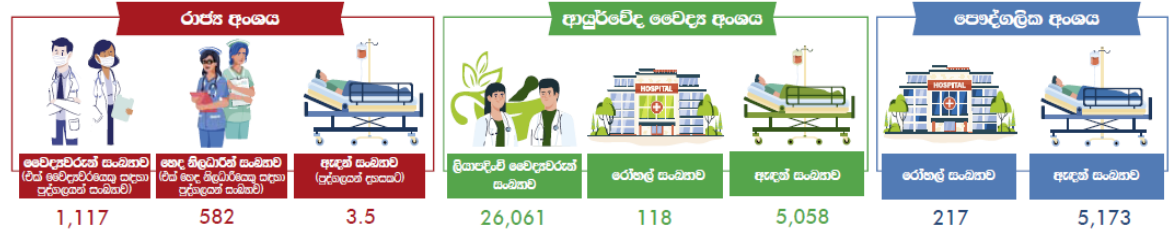

ආර්ථික හා සමාජ යටිතල පහසුකම්වල ක්‍රියාකාරීත්වය

පසුගිය දශක කිහිපය පුරා රටේ සමාජ ආර්ථික යටිතල පහසුකම් සඳහා වූ නිරන්තර රාජ්‍ය ආයෝජන, ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමට පහසුකම් සැලසූ අතර, එමගින් කොවිඩ්-19 වසංගතය තුළින් ඇති කරන ලද අහිතකර ආර්ථික ප්‍රතිඵල අවම කිරීමට හැකි විය. කොවිඩ්-19 වසංගතය හේතුවෙන් ප්‍රවාහන කටයුතු අඩාල වුව ද, වසර අවසානයේ දී එය යළි යථා තත්වයට පත්වීමක් පෙන්නුම් කළේය.

සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ කාර්යක්ෂම සේවය මගින් වෛරසය පැතිරීම මැඩ පැවැත්වීමට, අඩු මරණ අනුපාතයක් පවත්වා ගැනීමට සහ ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් සාපේක්ෂව වේගයෙන් යථා තත්වයට පත් කිරීමට හැකි විය.

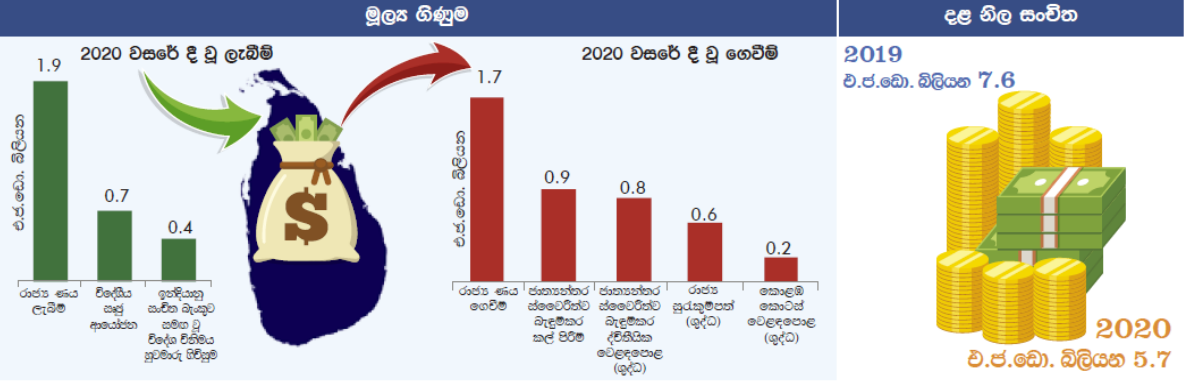
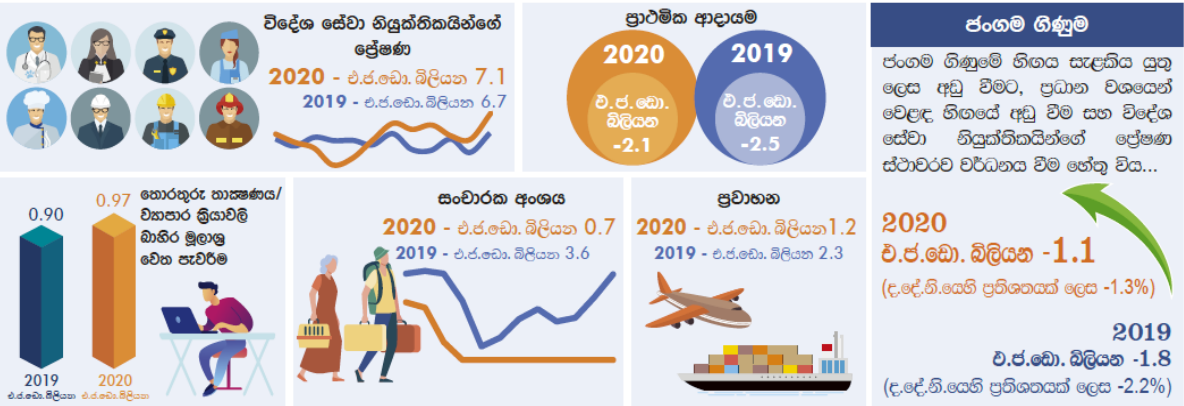
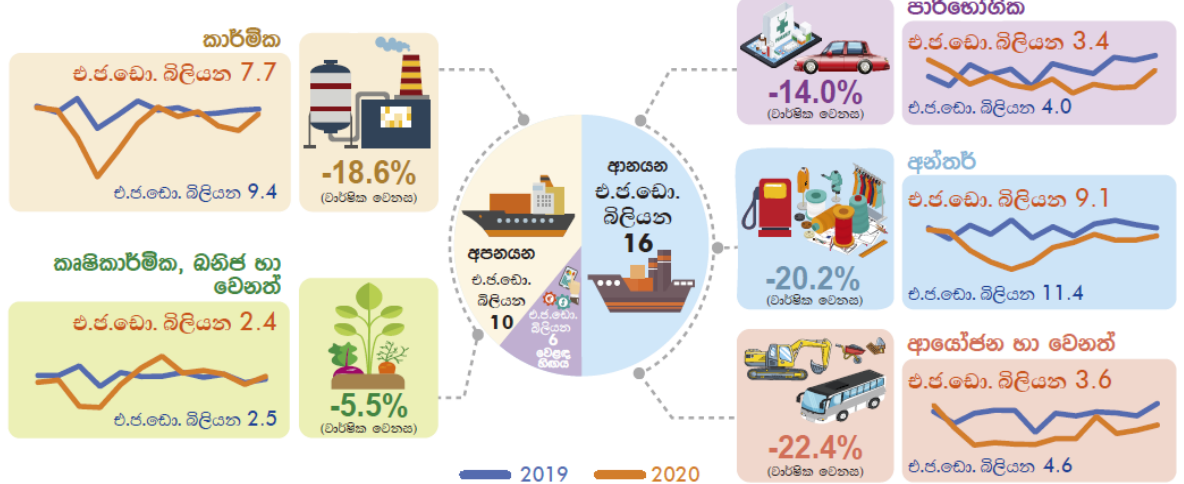
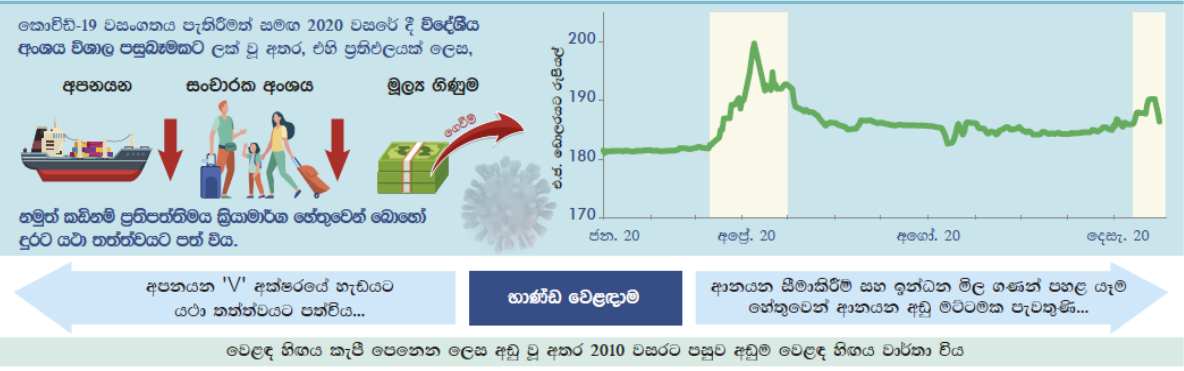

මිල සහ වැටුප් විවලන - 2020

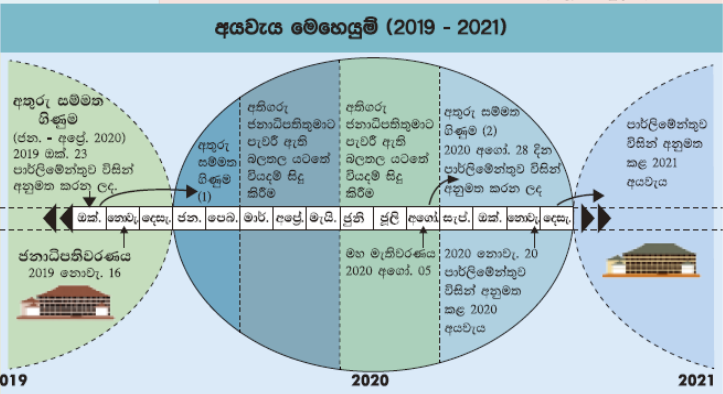
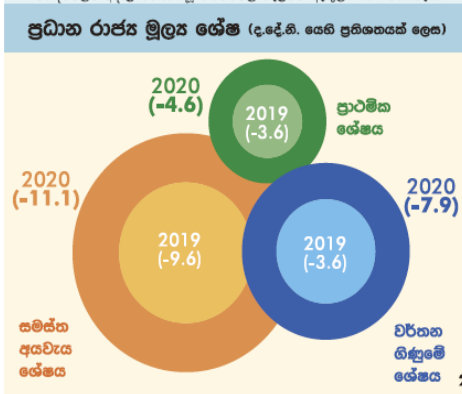
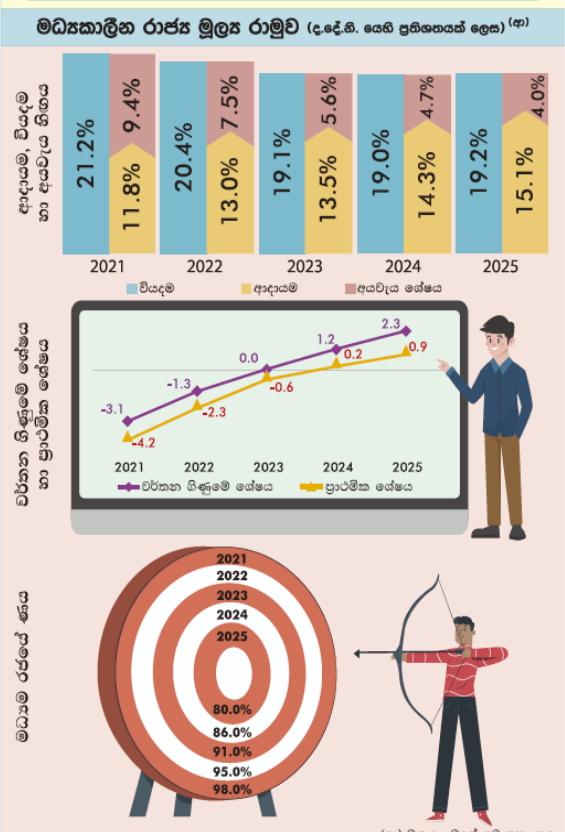
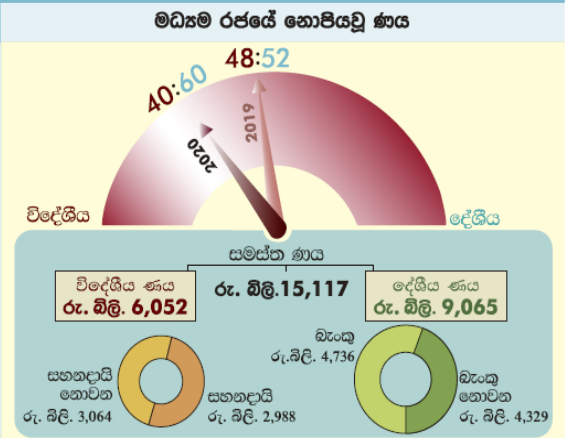
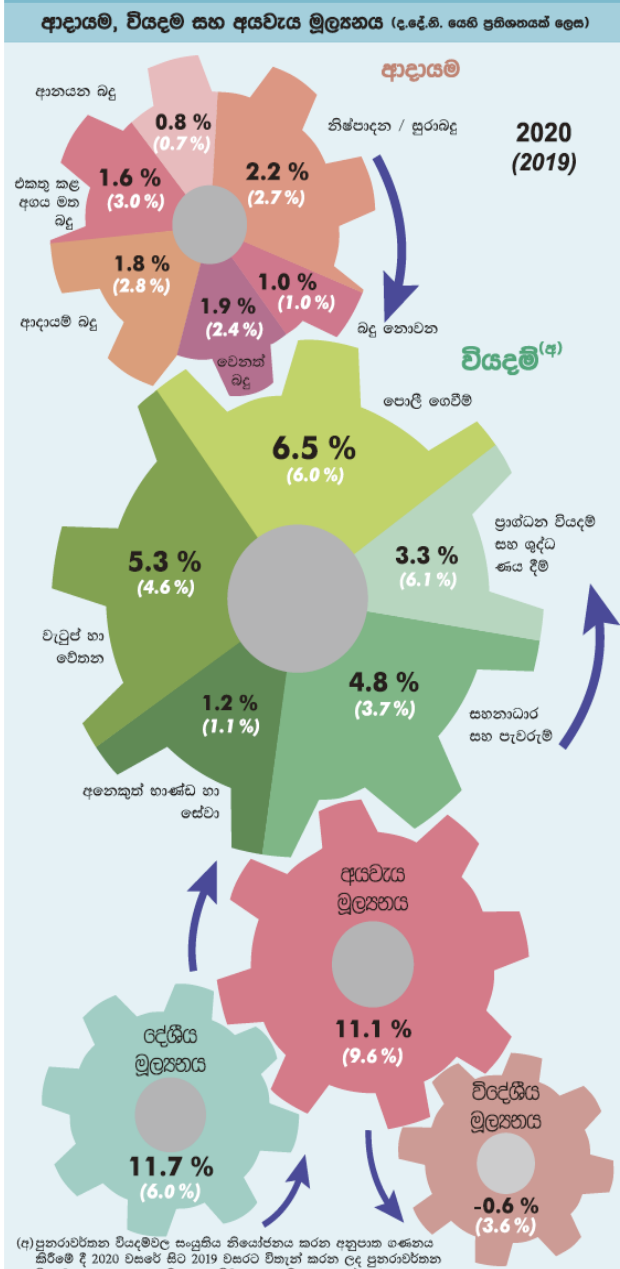
මිල ^(අ)	නිතර මිල උච්චාවචනය වන ආහාර ^(ආ) ඔර තැබීම ජ.පා.ම.ද. : 24.0% කො.පා.ම.ද. : 15.2%	 පොල් 51.9%	 ලොකු එෆ්ෂු 13.3%	 අර්තාපල් 13.2%
	 සහල් 11.7%	 එළවළු 11.6%	 නැවුම් මත්ස්‍ය 7.0%	
	අනෙකුත් ආහාර ^(ඇ) ඔර තැබීම ජ.පා.ම.ද. : 20.0% කො.පා.ම.ද. : 13.0%	 කහ කුඩු 145.7%	 පොල් තෙල් 32.3%	 සීනි 17.5%
 පරිප්පු 11.1%	 කිරි පිරි 7.5%	 බිත්තර 3.8%		
වැටුප්	ආහාර නොවන කාණ්ඩය ඔර තැබීම ජ.පා.ම.ද. : 56.0% කො.පා.ම.ද. : 71.8%	 අධ්‍යාපනය 4.8%	 මාෂධ 3.9%	 ඇඳුම් 3.3%
	 බස් ගාස්තු 2.8%	 නිවාස කුලී 1.5%	 වෛද්‍ය රසායනාගාර ගාස්තු 7.6%	
		නාමික වැටුප් ^(ඈ)	මූර්ත වැටුප් ^(ඉ)	
	රාජ්‍ය අංශය	 9.2%	 2.9%	
	විධිමත් පෞද්ගලික අංශය	 0.2%	 4.2%	
	අවිධිමත් පෞද්ගලික අංශය	 3.3%	 2.7%	

(අ) වාර්ෂික සාමාන්‍ය ප්‍රතිශත වෙනස මගින් මනිනු ලබන ජ.පා.ම.ද. මිල.
 (ආ) නිතර මිල උච්චාවචනය වන ආහාර කාණ්ඩයට සහල්, මස්වර්ග, නැවුම් මත්ස්‍ය සහ මුහුදු ආහාර, පොල්, පලතුරු, එළවළු, අර්තාපල්, එෆ්ෂු සහ තෝරාගත් කුළුබඩු වර්ග ඇතුළත් වේ.
 (ඇ) අනෙකුත් ආහාර කාණ්ඩයට නිතර මිල උච්චාවචනය වන ආහාර අයිතම හැර අනෙකුත් ආහාර ඇතුළත් වේ.
 (ඈ) වාර්ෂික සාමාන්‍ය ප්‍රතිශත වෙනස මගින් මනිනු ලබන නාමික වැටුප්.
 (ඉ) වාර්ෂික සාමාන්‍ය ප්‍රතිශත වෙනස මගින් මනිනු ලබන මූර්ත වැටුප්.

විදේශීය අංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වය

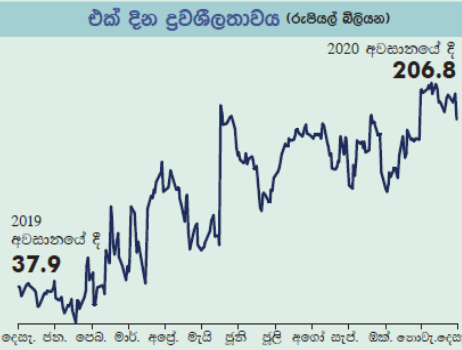
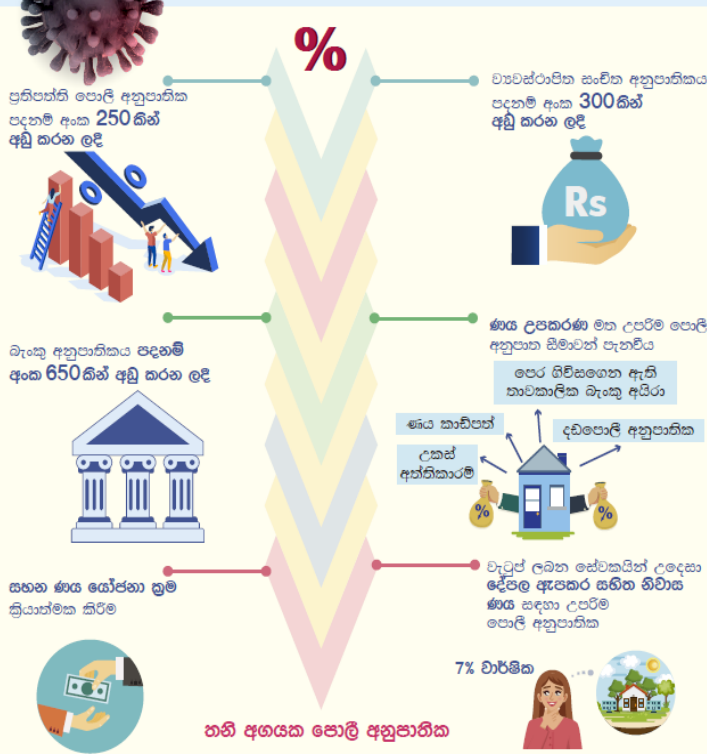

රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශයේ කාර්යසාධනය

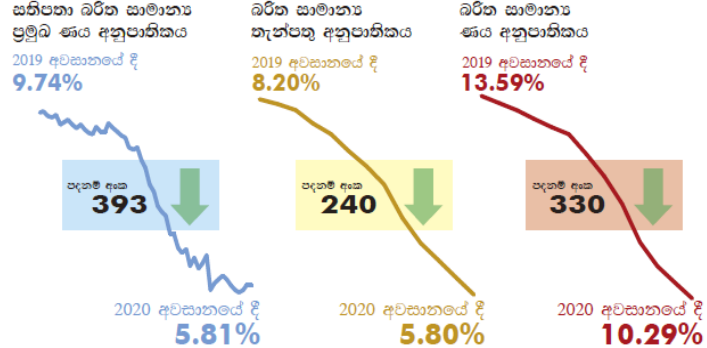

මුදල් අංශයේ කාර්යසාධනය

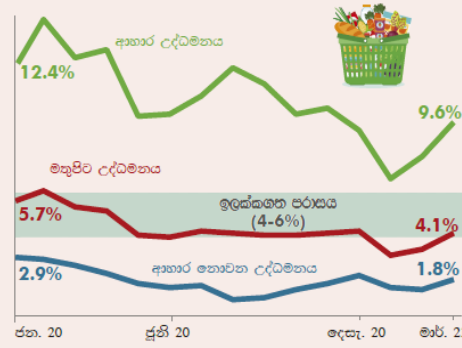
කොවිඩ්-19 වසංගත ව්‍යාප්තිය සහ එය පාලනය කිරීමට ගනු ලැබූ ක්‍රියාමාර්ගවල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සිදු වූ ආර්ථික පසුබෑම හේතුවෙන් 2020 වසරේ දී පෙර නොවූ අන්දමින් මුදල් ප්‍රතිපත්තිය ශ්‍රිත කිරීමට අවශ්‍ය විය

2020 වසර තුළ ගන්නා ලද මුදල් ලිහිල්කරණ පියවරයන්ට ප්‍රතිචාර දැක්වීමින් වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික සැලකිය යුතු ලෙස අඩු විය

කොළඹ සාර්භෝගික මිල දර්ශකයට (2013 = 100) අනුව මතුපිට, ආහාර හා ආහාර නොවන දේශීය (වාර්ෂික ලක්ෂණමය)

මුදල් ප්‍රසාරණය සහ පෞද්ගලික හා රාජ්‍ය අංශයට ලබා දුන් ණය

පුළුල් මුදල් (M2b)	පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබා දුන් ණය	(වාර්ෂික වෙනස, රු. බිලියන)	
		රජය වෙත ලබා දුන් ශුද්ධ ණය	රජය සතු වාණිජ ව්‍යාපාර වෙත ලබා දුන් ණය
7.0	4.2	2019	279
23.4	6.5	2020	1,752
1,782	374	2020	184

බැංකු අංශය

ණය හා අත්තිකාරම්, ආයෝජන සහ තැන්පතු පදනම් අනුව බැංකු අංශය සතුටුදායක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරන ලදී.

↑11.9

ණය සහ අත්තිකාරම්වල වාර්ෂික වර්ධනය (%)

↑40.0

ආයෝජනවල වාර්ෂික වර්ධනය (%)

↑21.6

තැන්පතු වල වාර්ෂික වර්ධනය (%)

↑4.9

දළ අක්‍රීය ණය අනුපාතය (%)

↑37.3

වාචස්ථාපිත ද්‍රවශීලී වත්කම් අනුපාතය - දේශීය බැංකු මෙහෙයුම් අංශය (%)

↓16.5

ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා අනුපාතය (%)

COVID - 19 වසංගතයෙන් පැන නගින ලද අභියෝග මධ්‍යයේ වුව ද බැංකු අංශය 2020 වසර තුළ දී ශක්තිමත්ව පැවතිණි.

↑9.7

දළ ලියා හළ වාරිකයන්හි වාර්ෂික වර්ධනය (%)

↑14.6

සමස්ත වත්කම්වල වාර්ෂික වර්ධනය (%)

↑38.6

බදු පෙර ලාභය (රු. බිලියන)

රක්ෂණ අංශය

වත්කම් පදනම සහ ලාභදායීත්වය අනුව රක්ෂණ අංශය වර්ධනයක් වාර්තා කරන ලදී.

2020 දී, අරමුදලේ මුළු දළ ආදායම රු. බිලියන 285.6 ක් වූ අතර, එය පෙර වසරට සාපේක්ෂව සියයට 10.1 ක වැඩිවීමකි.

19.4

සාමාජික ගිණුම් සංඛ්‍යාව (මිලියන)

↑11.2

සමස්ත වත්කම්වල වාර්ෂික වර්ධනය (%)

↓150.7

වාර්ෂික දායකත්වය (රු. බිලියන)

↓109.7

ප්‍රතිලෙඞුම් (රු. බිලියන)

↓10.6

ආයෝජන මත ප්‍රතිලාභ අනුපාතය (%)

↓9.0

සාමාජික ගිණුම් සඳහා ලෙඞු පොලී අනුපාතිකය (%)

↓-5.7

ණය සහ අත්තිකාරම්වල වාර්ෂික වර්ධනය (%)

↑15.7

ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා අනුපාතය (%)

↑13.9

දළ අක්‍රීය ණය අනුපාතය (%)

↓1.7

වත්කම් මත ප්‍රතිලාභ අනුපාතය (%)

බලපත්‍රලාභී මුදල් සමාගම් සහ විශේෂිත කල්බදු මූල්‍යකරණ සමාගම් අංශය

මෙම අංශය පුනර්ජීවනය

කිරීම සඳහා ඒකාබද්ධ කිරීමේ ප්‍රධාන සැලැස්ම හඳුන්වාදීම ද ඇතුළත් ව මහ බැංකුව විසින් නියාමන ක්‍රියාමාර්ග කිහිපයක් ආරම්භ කරන ලදී.

සේවක අර්ථසාධක අරමුදල